

OBVEŠČEVALO

obvestila Visoke šole za varstvo okolja
JANUAR — JUNIJ 2021

9/2021

IZPOSTAVLJENO

Petnajst let

V prvih dneh letošnjega julija obeležujemo petnajst let odkar smo v Regijskem študijskem središču, ustanovitelju Visoke šole za varstvo okolja, prejeli pozitivno mnenje Sveta RS za visoko šolstvo o izpolnjevanju pogojev za ustanovitev visokošolskega zavoda. VŠVO je nato v letu 2007 pridobila še akreditacijo študijskega programa 1. stopnje Varstvo okolja in ekotehnologije, s čimer so bili izpolnjeni vsi pogoji za začetek delovanja in izvajanja študijskega programa v študijskem letu 2008/09.

Petnajst let Visoke šole za varstvo okolja je v primerjavi z več desetletij ali celo stoletij dolgo zgodovino in tradicijo visokošolskih inštitucij v evropskem prostoru kratka, zelo kratka doba. A kot pri človeškem bitju, pri katerem so prva leta rasti in razvoja najbolj ključna za to v kakšno osebo se bomo razvili, je podobno pri razvoju katerekoli organizacije. Ko sem brskala po zapiskih in našla tudi svoj nagovor ob otvoritvi prostorov in pričetku delovanja šole iz leta 2008, smo takrat kot ustanovitelj vodstvu šole priporočali naslednje:

- šolo naj odlikujejo visokošolski učitelji, ki so priznani in uspešni strokovnjaki na svojih področjih,
- šola naj bo, kot manjša visokošolska inštitucija, fleksibilna in naj omogoča na študenta usmerjeno učenje;
- šola naj se vključuje v mednarodni prostor tako s projekti mobilnosti kot s sodelovanjem v mednarodnih študijskih in raziskovalnih projektih;
- razvoj študijskega programa 2. stopnje na področju varstva okolja;
- šola naj si prizadeva za stalno sodelovanje z gospodarstvom in negospodarstvom tako na področju izobraževanja, znanstveno-raziskovalnih in industrijskih projektov kot tudi na spremljanju zaposlenosti in zaposljivosti svojih diplomantov.

Ob uspešni prijavi na razpis za koncesije smo ustanovitelji šoli zagotovili tudi dolgoročno stabilnost financiranja, kar je šoli dalo temelj za stabilno delovanje, rast in razvoj.

Če danes pogledamo več kot desetletje dolgo prehojeno pot, lahko ugotovimo, da si je šola prizadevala uresničevati cilje, zastavljene ob ustanovitvi, na nekaterih področjih bolj, na drugih manj uspešno. Kot ustanovitelji smo zadovoljni, da si je šola z novim vodstvom v letu 2017 zadala ambiciozno strategijo razvoja do leta 2024, ki jo s smelimi koraki uspešno uresničuje, kar se kaže v povečanju tako obsega kot kakovosti

znanstveno-raziskovalnega dela, sodelovanja z gospodarstvom in negospodarstvom, kakovostni prenovi študijskega programa 1. stopnje ter ambiciji po preoblikovanju visoke šole v Fakulteto za varstvo okolja.

Ustanovitelj bo šoli pri uresničevanju zastavljenih ciljev vedno v pomoč in podporo; verjamem, da bomo skupaj stopali po pravi poti.

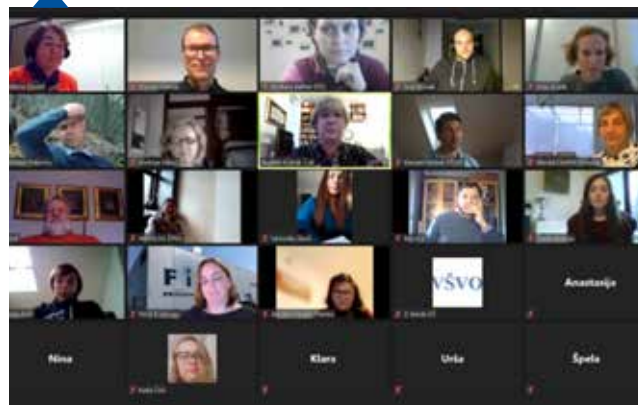
Ob zaključku tega nenavadnega študijskega leta, ko je večina študijskega procesa potekala na daljavo in so bili naši medsebojni stiki omejeni na videokonferenčne platforme, želim študentom, vodstvu, akademskemu zboru ter strokovnim službam mirne in sproščujoče počitniške dni z željo, da si nabere energije in moči za uresničevanje ambicioznih ciljev in načrtov, ki so pred vami. SREČNO VŠVO!

—Katja Esih
direktorica Regijskega študijskega središča

DOGODKI

19. 1. je predstavitev šole in študijskih programov na informativnem dnevu **BIC Ljubljana** potekala na daljavo.
20. 1. smo na daljavo sodelovali na predinformativnem dnevu **Šolskega centra Velenje**.
22. in 23. 1. je tudi največji izobraževalni sejem **Informativa** potekal spletno, pripravili smo predstavitveni film, brošuro z informacijami in odgovarjali na vprašanja publike.
2. 2. je na daljavo potekala **ustanovna seja Študentskega sveta**, na kateri so se sestali novoizvoljeni člani Klara Župan, Katja Čeh, Tjaša Kelc, Špela Hvastja, Luka Poznič, Matej Zabret, Nika Kos, Nikita Leskovšek in Ana Žagar. Za predsednico Študentskega sveta so izvolili Špelo Hvastja, študentko 2. letnika, za njeno namestnico pa Niko Kos, 3. letnik. Izvolili so tudi predstavnike v vse organe in komisije šole.
6. 2. se je direktor VŠVO dr. Gašper Gantar na Brdu pri Kranju udeležil **posveta predsednika vlade RS** Janeza Janše s predstavniki univerz, samostojnih visokošolskih zavodov in gospodarskih zbornic ter združenj o **vpisu v študijske programe 2021/22**. Predstavil je našo šolo kot najboljšo institucijo na področju izobraževanja v okoljevarstvu, izrazil prepričanje, da bomo informativne dneve izpeljali brez težav in da bodo tudi vpisi potekali nemoteno. Poudaril je tudi pomen internacionalizacije v šolstvu in premišljenega ravnanja pri razporejanju sredstev tudi znotraj izobraževalnih institucij.
11. 2. je potekala **spletna konferenca Priložnosti in izzivi krožne embalaže**, v organizaciji Akademije Zelena Slovenija. Kot predavatelj je nastopil direktor dr. Gašper Gantar, ki je v predavanju z naslovom »Analiza življenjskega cikla (LCA) pri snovanju embalažnih rešitev« predstavil metode analize LCA, glavne dezinformacije in omejitve tovrstnih analiz. Udeležence je seznanil z aktivnostmi, ki jih VŠVO izvaja na področju analiz okoljskega vpliva različnih embalažnih in drugih izdelkov. Konference so se udeležili tudi naši študenti. Vesna Nemec, 2. letnik, je zapisala, da jo je najbolj pritegnil primer dobre prakse dveh podjetij, ki sta združili moči in potrošnikom ponudili vračljivo embalažo.
11. 2. smo na pobudo sodelavke VŠVO, prof. dr. Elene Bužan, v sodelovanju z vsemi relevantnimi slovenskimi institucijami s področja genetike/genomike prostoživečih živali in rastlin z ustanovnim sestankom postavili temelje za delovanje **konzorcija ERGA Slovenija**.
12. in 13. 2. so **informativni dnevi VŠVO** potekali spletno; s pomočjo kratkega predstavitvenega filma, sodelovanjem študentov, diplomantov in profesorjev smo uspeli dobro predstaviti šolo in študijski program.
16. 2., 1. 3. in 16. 3. se je prof. dr. Boštjan Pokorny udeležil spletnih delavnic in sestankov v organizaciji Zavoda za gozdove Slovenije (ZGS), namenjenih sprejemu strokovno utemeljenih smernic za upravljanje divjadi v obdobju 2021–2030.
22. 2. je bil na seji **Akadskega zbora** za predsednika AZ za novo mandatno obdobje ponovno **izvoljen prof. dr. Andrej Simončič**, izvoljeni so bili **novi člani senata** doc. dr. Samar Al Sayegh Petkovšek, izr. prof. dr. Kristijan Breznik, izr. prof. dr. Irena Mrak, prof. dr. Bojan Sedmak, izr. prof. dr. Andrej Simončič, doc. dr. Natalija Špeh in kandidat za dekana prof. dr. Boštjan Pokorny.
12. 3. in 31. 5. se je prof. dr. Boštjan Pokorny udeležil spletnih delavnic, namenjenih sprejemu nove **strategije za varstvo in upravljanje populacije volka v Sloveniji**.
12. 3. so prvi odmerek **cepiva proti bolezni COVID-19** prejeli člani Akadskega zbora in zaposleni.
27. 3. smo kot zaključek CRP projekta Divjad v naseljih in na drugih nelovnih površinah v sodelovanju z Lovsko zvezo Slovenije (LZS) organizirali **12. Slovenski lovski dan** na temo Problematika divjadi na nelovnih površinah, na katerem smo izvedli sedem predavanj.
29. 3. je Upravni odbor za za novo štiriletno mandatno obdobje **imenoval dekana** prof. dr. Boštjana Pokornega.
19. 4. smo združili **Karierni dan** in srečanje članov **Alumni kluba VŠVO**, saj so bile tokratne vsebine zanimive za oba dogodka. Po pozdravnem nagovoru direktorja so nam svoje, povsem različne karierni poti, zanimivo predstavili naši diplomanti Alenka Centrih Očepek, Barbara Kelher in Rok Novak. Kako moramo bonton upoštevati tudi pri učenju in delu na daljavo, nas je poučila gospa Bojana Košnik Čuk, strokovnjakinja za bonton in protokol. Izkušena vodja kadrovske službe v uspešnem podjetju Filc d.o.o. iz Škofje Loke, mag. Nina Kraševac, pa nam je podala veliko uporabnih nasvetov o pripravi na razgovor za službo in predstavila pomembne kriterije za izbiro novega sodelavca.

- || **14. 5.** so se v novih sestavah na ustanovnih sejah zbrale **stalne komisije senata VŠVO**: Komisije za študentske zadeve, Komisija za izvolitve v nazive, Komisija za kakovost, Komisija za znanstveno-raziskovalno ter svetovalno in razvojno delo ter Komisija za založništvo. Zastavili so programe dela in izvolili predsednike komisij.
- || **27. 5.** smo izvedli spletni **informativni dan za magistrski študijski program**.
- || **28. 5.** je na ustanovni seji novo štiriletno mandatno obdobje nastopil **Upravni odbor** v sestavi Katja Esih, Danica Jezovšek Korent, mag. Matej Meža, Tina Kramer, Klemen Kotnik, Matej Zabret in Milena Ževart.

- || **29. 6.** sta **svečani inavguracijski predavanji** ob izvolitvi v naziv rednih profesorjev izvedla dr. Andrej Simončič in dr. Boštjan Pokorny.
- || **29. 6.** je dr. Irena Mrak na posvetu Voda in podnebne spremembe v Planinskem muzeju Slovenije s soavtorjema nastopila s prispevkom **Prepoznavanje pomena vodnih virov in njihove trajnostne rabe v gorskih območjih**.

MEDNARODNO

- || **26. in 27. 1.** smo se s kar sedmimi prispevki s področja genetskih raziskav kopenskih vretenčarjev udeležili videokonference **Baltic Theriological Conference**, ki so jo organizirali kolegi iz Litve.
- || **22. 3.** smo v sklopu predmeta Upravljanje populacij prostoživečih živali (UPPŽ) organizirali vabljeno predavanje na daljavo **prof. dr. Dragana Gačiča** z Gozdarske fakultete Univerze v Beogradu iz Srbije z naslovom **Značilnosti upravljanja divjadi v Srbiji**.
- || **25. 3.** je doc. dr. Gašper Gantar sodeloval na spletnem dogodku z naslovom **e-Tea with Reason: Green Mobility**, v organizaciji Britanskega veleposlaništva v Ljubljani. Predstavil je dejavnost VŠVO na področju analiz vplivov različnih izdelkov na okolje z namenom zniževanja okoljskih bremen.
- || **2. 4.** smo organizirali **promocije mednarodnih izmenjav** na daljavo za študentke in študente naše šole.
- || **7.–11. 4.** je izr. prof. dr. Irena Mrak je kot aktivna udeleženka sodelovala na virtualnem letnem **srečanju ameriške zveze geografov** (AAG – American Association

of Geographers). Predstavila je dva prispevka: Pomen izobraževanja o gorskih območjih: primeri tovrstnih izobraževanj na različnih nivojih v Sloveniji in Gornišstvo v

času podnebnih sprememb. Sodelovala je tudi v razpravi panela Mednarodne perspektive gorskega turizma.

- || 15. 4. smo v sklopu predmeta UPPŽ organizirali vabljen predavanje **prof. dr. Marca Apollonia** z Univerze Sassari iz Sardinije v Italiji z naslovom Vedenjska ekologija in upravljanje velikih sesalcev.
- || 20. 4. smo v sklopu predmeta UPPŽ v sodelovanju z LZS organizirali video konferenco o afriški prašičji kugi (APK); vabljeni predavanja so izvedli trije uveljavljeni evropski raziskovalci divjega prašiča: **dr. Laura Iacolina** (Fakulteta za matematiko, naravoslovje in informacijske tehnologije Univerze na Primorskem), **dr. Tomasz Podgórski** (Mammal Research Institute, Białowieża, Poljska; University of Life Sciences, Praga, Češka) in **dr. Alain Licoppe** (regionalna uprava Valonije, Belgija).
- || 20. 4. nas je z obiskom počastila ambasadorka Britanskega veleposlaništva v Sloveniji, **ekscelenca Tiffany Sadler**. Direktor doc. dr. Gašper Gantar in sodelavci so ji predstavili področja delovanja VŠVO, sledil je pogovor o možnostih prihodnjega sodelovanja.
- || 5. 5. smo oddali prijavo na **razpis Erasmus+ 2021**, Ključni ukrep 1, Učna mobilnost posameznikov, KA131-HED Projekt mobilnosti za študente in osebje v visokošolskem izobraževanju. Erasmus+
- || 26. 5. je prof. dr. Boštjan Pokorny izvedel vabljen predavanje na **Veleučilišču v Karlovcu**, naši Erasmus-partnerski instituciji, in sicer z naslovom *Divljač u naseljima: stanje i glavni problemi na području Europe*.
- || 26. 5. je potekala mednarodna spletna diskusija v organizaciji ameriškega veleposlaništva in pobratenih

narodnih parkov Crater Lake National Park iz ZDA in Triglavskega narodnega parka o angažiranju izobraževalnih institucij in mladine pri ohranjanju naravnih virov in varovanju okolja. S prispevkoma sta sodelovali izr. prof. dr. Irena Mrak in študentka Špela Hvastja, 2. letnik.

- || 8. 6. je ob svetovnem dnevu oceanov organizacija *Pokret otoka* objavila e-razstavo z naslovom **Stihovi od plastike** o terenskem delu skupnega raziskovalnega projekta Univerze v Zadru in Visoke šole za varstvo okolja, ki proučuje problem odpadkov v Jadranskem morju. Avtorica fotografij je doc. dr. Natalija Špeh.

- || 16.–18. 6. smo se z več prispevki s področja ekologije in genetike gamsa udeležili videokonference **3rd International Rupicapra Symposium**, ki so ga organizirali kolegi z Agronomske fakultete Vseučilišča v Zagrebu.
- || 28.–30. 6. se je prof. dr. Boštjan Pokorny udeležil rednega letnega, tokrat on-line, **srečanja evropskih raziskovalnih mrež EuroDeer in EuroMammals**.

ŠTUDIJSKO

- » **Študijsko leto** nas je zaradi epidemije bolezni COVID-19 postavilo pred mnoge izzive, s katerimi smo se soočili po najboljših močeh, menimo, da uspešno. Kljub sprostitvi nekaterih ukrepov za zaježitev bolezni proti koncu študijskega leta, smo se skupaj s študenti in profesorji odločili, da zaradi kontinuitete dela in enakopravnih pogojev predavanja do konca izvedemo na daljavo, ravno tako večino izpitov in seminarov vaj ter zagovorov praktičnega usposabljanja, v živo pa nekatere laboratorijske vaje in zagovore diplom.
- » Edine »žive« **terenske vaje** smo uspeli izvesti pri predmetu Ravnanje z odpadki, kjer so si študentje 27. maja ogledali podjetje Simbio, družbo za ravnanje z odpadki, na lokaciji Regionalnega centra za ravnanje z odpadki Celje. Študenti so spoznali potek dela v sortirnici, demontaži kosovnih odpadkov, kompostarni in odlagališču preostanka odpadkov, kjer letno sprejmejo okrog 60 000 ton odpadkov iz 12 občin celjskega območja.

- » Senat VŠVO je za novo nosilko predmeta Ravnanje z odpadki potrdil **doc. dr. Ireno Petrinič**, za nosilko predmeta Strokovni tuji jezik pa **doc. dr. Katarino Lazič**.

ZNANSTVENO RAZISKOVALNO

IZVIRNI IN PREGLEDNI ZNANSTVENI ČLANKI

- Bíl M., Andrášik R., Cícha V., Arnon A., Kruuse M., Langbein J., Náhlik A., Niemig M., **Pokorný B.**, Colino-Rabanal V.J., Rolandsen C.M., Seiler A., 2021. COVID-19 related travel restrictions prevented numerous wildlife deaths on roads: a comparative analysis of results from 11 countries. *Biological Conservation*, 256: a109076, 6 str. doi: 10.1016/j.biocon.2021.109076. Kategorija: 1A1 (Z, A', A1/2).
- Erdogan H.E., Havlicek E., Dazzi C., Montanarella L., van Liedekerke M., **Vrščaj B.**, Krasilnikov P., Khasankhanova G., Vargash R., 2021. Soil conservation and SDG's achievement in Europe and Central Asia: which role for the European soil partnership? *International Soil and Water Conservation Research*, 9 (3): 360–369. doi: 10.1016/j.iswcr.2021.02.003. Kategorija: 1A1 (Z, A', A1/2).
- Gantar G.**, Göncz P., Kovačič M., 2021. Optimization of press-fit processes. *Materiali in tehnologije*, 55 (2): 207–212. doi: 10.17222/mit.2020.100. Kategorija: 1A4 (Z).
- Gračan R., Lazar B., Zupan S., **Bužan E.**, 2021. Genetic characterisation of the spiny dogfish *Squalus acanthias* in the Adriatic Sea: evidence for high genetic diversity and an Atlantic-South Pacific origin. *Marine & Freshwater Research*, 72 (1): 131–139. doi: 10.1071/MF20046. Kategorija: 1A2 (Z, A1/2).
- Iacolina L., **Bužan E.**, Safner T., Bašić N., Gerič U., Tešija T., Lazar P., Arnal M.C., Chen J., Han J., Šprem N., 2021. A mother's story, mitogenome relationships in the genus *Rupicapra*. *Animals*, 11 (4): 1–11. doi: 10.3390/ani11041065. Kategorija: 1A1 (Z, A', A1/2).
- Kelemen K., Urzi F., **Bužan E.**, Horváth G.F., Tulis F., Balaž I., 2021. Genetic variability and conservation of the endangered Pannonian root vole in fragmented habitats of an agricultural landscape. *Nature Conservation*, 43 (3): 167–191. doi: 10.3897/natureconservation.43.58798. Kategorija: 1A3 (Z).
- Kovačič M., Salihu S., **Gantar G.**, Župerl U., 2021. Modeling and optimization of steel machinability with genetic programming: industrial study. *Metals*, 11 (3): 1–13. doi: 10.3390/met11030426. Kategorija: 1A1 (Z, A', A1/2).
- Law K., **Breznik K.**, Ip A.W.H., 2021. Using publicized information to determine the sustainable

- development of 3-PL companies. *Journal of Global Information Management*, 29 (1): 199–216. doi: 10.4018/JGIM.20210101.0a1. Kategorija: 1A3 (Z, A', A1/2).
- Safner T., Gracanin A., Gligora I., **Pokorny B.**, Flajšman K., Apollonio M., Šprem N., 2021. State border fences as a threat to habitat connectivity: a case study from south-eastern Europe. *Šumarski list*, 145 (5–6): 269–278. doi: 10.31298/sl.145.5-6.6. Kategorija: 1A4 (Z).
- Schneider J., Hoffmann B., Fevola C., Schmidt M.L., Imholt C., Fischer S., Ecke F., Hörnfeldt B., Magnusson M., **Bužan E.**, et al., 2021. Geographical distribution and genetic diversity of bank vole hepaciviruses in Europe. *Viruses*, 14 (7): 1–14. doi: 10.3390/v13071258. Kategorija: 1A2 (Z, A1/2).
- Stronen A.V., Konec M., Boljte B., Bošković I., Gačić D., Galov A., Heltai M., Jelenčič M., Kljun F., Kos I., Kovačič T., Lanszki J., Pintur K., **Pokorny B.**, Skrbinišek T., Suchentrunk F., Szabó L., Šprem N., Tomljanović K., Potočnik H., 2021. Population genetic structure in a rapidly expanding mesocarnivore: golden jackals in the Dinaric-Pannonian region. *Global Ecology and Conservation*, 28: e01707, str. 1–11. doi: 10.1016/j.gecco.2021.e01707. Kategorija: 1A2 (Z, A1/2).
- Urzi F., **Pokorny B.**, **Bužan E.**, 2021. Pilot study on genetic associations with age-related sarcopenia. *Frontiers in Genetics*, 11: a615238, 12 str. doi: 10.3389/fgene.2020.615238. Kategorija: 1A2 (Z, A1/2).
- Zupan S., Jugovič J., Čelik T., **Bužan E.**, 2021. Population genetic structure of the highly endangered butterfly *Coenonympha oedippus* (Nymphalidae: Satyrinae) at its southern edge of distribution. *Genetica*, 149 (1): 21–36. doi: 10.1007/s10709-020-00108-0. Kategorija: 1A4 (Z).
- Zver L., Toškan B., **Bužan E.**, 2021. Phylogeny of late Pleistocene and Holocene Bison species in Europe and North America. *Quaternary International*, 595: 30–38. doi: 10.1016/j.quaint.2021.04.022. Kategorija: 1A3 (Z).
- ## STROKOVNA ČLANKA
- Pokorny B.**, 2021. Divji prašič, afriška prašičja kuga in mi – lovci. *Lovec*, 104 (5): 220–221.
- Urzi F., **Bužan E.**, **Pokorny B.**, 2021. Uporabnost genetskih orodij za upravljanje populacij divjadi. *Lovec*, 104 (2): 60–63.
- ## OBJAVLJENI ZNANSTVENI PRISPEVKI IN IZVLEČKI PRISPEVKOV NA KONFERENCAH
- Al Sayegh-Petkovšek S.**, **Kotnik K.**, **Pokorny B.**, 2021. Trki na avtocestah in železniških progah: podcenjen vir smrtnosti divjadi v Sloveniji. V: 12. Slovenski lovski dan: Problematika divjadi na nelovnih površinah, 27. marec 2021. Lovska zveza Slovenije, videokonferenca, str. 19.
- Alagić A., Flajšman K., **Bužan E.**, **Pokorny B.**, 2021. Divjad v naseljih v Evropi: pregled stanja, problemov in ukrepov. V: 12. Slovenski lovski dan: Problematika divjadi na nelovnih površinah, 27. marec 2021. Lovska zveza Slovenije, videokonferenca, str. 10.
- Bončina A., **Bužan E.**, **Pokorny B.**, Iacolina L., 2021. Genetics as a useful tool for understanding relatedness, movements and social behaviour in wild boar. V: *Baltic Theriological Congress*, 25.–27. januar 2021, videokonferenca, str. 41.
- Bončina A., Iacolina L., **Pokorny B.**, **Bužan E.**, 2021. Genetska povezanost in sorodstvena razmerja srnjadi in divjega prašiča v kmetijsko-suburbani krajini osrednje Slovenije. V: 12. Slovenski lovski dan: Problematika divjadi na nelovnih površinah, 27. marec 2021. Lovska zveza Slovenije, videokonferenca, str. 20.
- Bužan E.**, 2021. Molecular data advance understanding of chamois evolutionary history, conservation, and management. V: *III International Rupicapra Symposium*, 16.–18. junij 2021, videokonferenca, str. 33–34.
- Bužan E.**, 2021. Exploring the relationship between neutral and adaptive variation, spatial behaviour and fitness parameters in European roe deer. V: *Symposium Perspectives in Biodiversity Protection*, 26.–27. maj 2021, videokonferenca, str. 14.
- Bužan E.**, Duniš L., Gerič U., Potušek S., **Pokorny B.**, 2021. Inferring population history and demography using microsatellites and major histocompatibility complex genes in European roe deer. V: *Baltic Theriological Congress*, 25.–27. januar 2021, videokonferenca, str. 42.
- Bužan E.**, Duniš L., Iacolina L., Potušek S., Urzi F., Stergar M., **Pokorny B.**, 2021. Predstavniki družine kun (Mustelidae) kot možen rezervoar in vektor koronavirusov v urbani krajini. V: 12. Slovenski lovski dan: Problematika divjadi na nelovnih površinah, 27. marec 2021. Lovska zveza Slovenije, videokonferenca, str. 17.
- Cerri J., **Bužan E.**, Levanič T., Potočnik H., Apollonio M., Chirichella R., Merli E., **Pokorny B.**, 2021. Spatiotemporal variability of body masses in Alpine chamois in Slovenia. V: *III International Rupicapra Symposium*, 16.–18. junij 2021, videokonferenca, str. 43–44.
- Iacolina L., **Bužan E.**, Safner T., Bašič N., Gerič U., Tešija T., Lazar P., Arnal M.C., Chen J., Han J., Šprem N., 2021. A mother's story – the phylogenetic relationships in chamois. V: *Baltic Theriological Congress*, 25.–27. januar 2021, videokonferenca, str. 13.
- Levanič T., Alagić A., Flajšman K., Vengušt G., Vengušt Žele D., **Pokorny B.**, 2021. Prehranske značilnosti lisic v različnih okoljih Slovenije. V: 12. Slovenski lovski dan: Problematika divjadi na nelovnih površinah, 27. marec 2021. Lovska zveza Slovenije, videokonferenca, str. 22.
- Plis K., Niedziałkowska M., Borowik T., Dulko E., Kholodova M.V., Tsingarska

- E., Kashinina N., Kusza S., Stoyanov S., Tsaparis D., Lang J., Heddergott M., Miller C., **Pokorny B.**, Flajšman K., Lavadinović V., Đan M., Ristić Z., Kutal M., Veeroja R., Krapal A.M., Novák L., Šnjegota D., Šprem N., Paule L., Tiainen J., Danila G., Suchentrunk F., Bunevich A. N., Sidorovich V. E., Paulauskas A., Danilkin A. A., Jędrzejewska B., 2021. Roe deer phylogeography in Europe: uncommon patterns in the common species. V: *Baltic Theriological Congress*, 25.–27. januar 2021, videokonferenca, str. 26.
- Pokorny B.**, **Bužan E.**, Potočnik H., Cerri J., 2021. Age-related development of trophy value in both sexes of Alpine chamois across different Slovene environments. V: *III International Rupicapra Symposium*, 16.–18. junij 2021, videokonferenca, str. 57–58.
- Pokorny B.**, **Kunej U.**, Alagić A., Flajšman K., Levanič T., **Bužan E.**, Cerri J., **Al Sayegh-Petkovšek S.**, 2021. Trki z divjadjo na cestah v Sloveniji: vpliv odvrčalnih naprav in ukrepov zoper covid-19 na zmanjšanje števila povoženih živali v letu 2020. V: 12. *Slovenski lovski dan: Problematika divjadi na nelovnih površinah*, 27. marec 2021. Lovska zveza Slovenije, videokonferenca, str. 18.
- Potočnik H., Črtalič J., Kljun F., **Pokorny B.**, Kos I., 2021. Prostorsko vedenje dveh sinantropnih/sinurbanih vrst srednje velikih zveri – navadne lisice in evrazijskega šakala V: 12. *Slovenski lovski dan: Problematika divjadi na nelovnih površinah*, 27. marec 2021. Lovska zveza Slovenije, videokonferenca, str. 21.
- Potušek S., Iacolina L., Urzi F., Potočnik H., **Pokorny B.**, Kos I., **Bužan E.**, 2021. Development of simple DNA barcode-based approach to carnivore dietary studies by using faecal samples. V: *Baltic Theriological Congress*, 25.–27. januar 2021, videokonferenca, str. 55.
- Rezić A., Iacolina L., **Bužan E.**, Stipoljev S., Safner T., Kavčič K., Šprem N., 2021. Biokovo genetic story after more than half a century from the reintroduction. V: *III International Rupicapra Symposium*, 16.–18. junij 2021, videokonferenca, str. 38.
- Urzi F., Šprem N., Potočnik H., Sindičić M., Konjević D., Čirović D., Rezić A., Duniš L., Melovski D., **Bužan E.**, 2021. Genetic structure of wildcat (*Felis silvestris*) populations in the area between the Dinaric and Scardo-Pindic Mountains. V: *Baltic Theriological Congress*, 25.–27. januar 2021, videokonferenca, str. 65.
- Zver L., Toškan B., Potušek S., **Bužan E.**, 2021. Using Ion S5 system for next-generation sequencing of late pleistocene and holocene bison samples. V: *Baltic Theriological Congress*, 25.–27. januar 2021, videokonferenca, str. 66.
- KONČNA POROČILA, ELABORATI**
- Gantar G.**, 2021. Life cycle assesment of traditional and improved distance holder from ceplafib material. Velenje, Celje: Visoka šola za varstvo okolja, Visoka šola za proizvodno inženirstvo, 30 str.
- Gantar G.**, 2021. Life cycle assesment of traditional and improved plug insert from ceplafib material. Velenje, Celje: Visoka šola za varstvo okolja, Visoka šola za proizvodno inženirstvo, 30 str.
- Gantar G.**, 2021. Life cycle assesment of traditional and improved protective panel from ceplafib material. Velenje, Celje: Visoka šola za varstvo okolja, Visoka šola za proizvodno inženirstvo, 31 str.
- Al Sayegh Petkovšek S.**, **Piano S.**, **Kotnik K.**, 2021. Načrt upravljanja za območje Družmirskega jezera. Velenje, Visoka šola za varstvo okolja, 72 str.
- Al Sayegh Petkovšek S.**, Bončina A., Duniš L., Golob A., Banič D. A., Strah S., Belej T., Krstić M., **Bužan E.**, 2021. Spomladanski monitoring dvoživk na cesti R3-642/1146 Vrhnika – Podpeč od km 11.255 do km 11.255. Velenje, Visoka šola za varstvo okolja, 127 str.
- Al Sayegh Petkovšek S.**, **Kotnik K.**, Bončina A., Duniš L., Golob A., Banič D. A., Strah S., Belej T., Krstić M., **Pokorny B.**, 2021. Monitoring dvoživk na glavni cesti G2-107/1277 Rogatec – Dobovec od km 6.140 do km 6.720. Velenje, Visoka šola za varstvo okolja, 43 str.
- Al Sayegh Petkovšek S.**, **Kotnik K.**, Alagić A., Flajšman K., **Pokorny B.**, 2021. Monitoring dvoživk in poročilo s predlogi ukrepov za zaščito dvoživk pri rekonstrukciji križišča Prekopa. Velenje, Visoka šola za varstvo okolja, 43 str.
- Al Sayegh Petkovšek S.**, **Kotnik K.**, Alagić A., Flajšman K., **Pokorny B.**, 2021. Monitoring dvoživk na območju rekonstrukcije regionalne ceste R34-681/4006 Laško – Breze – Šentjur, od km 4.530 do km 5.760. Velenje, Visoka šola za varstvo okolja, 47 str.
- Al Sayegh Petkovšek S.**, **Kotnik K.**, Bončina A., Duniš L., Golob A., Banič D. A., Strah S., Belej T., Krstić M., **Pokorny B.**, 2021. Spomladanski monitoring dvoživk z ukrepi za varovanje dvoživk za rekonstrukcijo regionalne ceste R3 687/7207, Dole – Ponikve – Loče, pododsek Dole – Hotunje od km 0.480 do km 3.910. Velenje, Visoka šola za varstvo okolja, 43 str.
- Al Sayegh Petkovšek S.**, **Kotnik K.**, Alagić A., **Pokorny B.**, 2021. Spomladanski monitoring dvoživk na območju ureditve avtobusnega postajališča Stenica. Velenje, Visoka šola za varstvo okolja.

SENAT NA MORJU

Junjska seja **Senata VŠVO** je bila drugačna od običajnih. Po dolgem času je potekala v živo in to na čudoviti lokaciji razgledne terase hiše profesorja Bojana Sedmaka v Portorožu. Dr. Sedmak se je izkazal kot odličen gostitelj, po končani seji smo se najprej prepričali, da je mojster žara, nato nam je predstavil del **krajinskega parka Sečoveljske soline** in kanal Sv. Jerneja s Sečo. Spoznal nas je z odvetnikom **Borisom Cepudrom**, zastopnikom Društva Bracera, ki se posveča ohranjanju tradicionalne brodogradnje. Sprejel nas je na »škveru«, edini še delujoči tovrstni delavnici na slovenski Obali, ki predstavlja tudi muzej na prostem, kjer lahko občudujete primerke tradicionalnih plovil, lesenjač tipa bracera, leut, gajeta, batana, trabakula.

Z veliko ljubezni, truda in seveda znanja skupaj s prijatelji obnavlja in oživlja tradicionalna plovila in s tem našo kulturno in tehniško dediščino. Prav tako pomemben pa je, že leta dolg, njegov boj za ohranitev Seče, ki je prav zaradi teh vrednot cilj številnih obiskovalcev.

Dr. Sedmak je ob tem povedal: »Eden od splošnih ciljev Visoke šole za varstvo okolja prizadevanje, da svojim študentom celovito predoči okvirje, v katere je vpeto varovanje okolja. Pri reševanju okoljske problematike običajno prihajamo v navzkrižje z drugimi, mnogokrat legitimnimi argumenti. Ščitenje naravne, tehniške in kulturne dediščine večkrat trči ob nebrzdane apetite polnjenja proračunov različnih upravnih organov in zasebne interese. Takšen primer je tudi celotno območje Sečoveljskih solin, Kanala Sv. Jerneja in polotoka Seča. To območje je zaščiteno s stališča biodiverzitete, ptic in arheoloških, entnoloških, tehniških ter umetniških

elementov. Ne glede na vse našete vrste zaščit tega območja, pa pritisk kapitala ves čas grozi s spremembami namembnosti, pozidavo, gradnjo marin in podobnim, pri čemer ne izbirajo sredstev. V času, ko tudi Evropska skupnost deklarativno pristopa k trajnostnem gospodarjenju s prostorom, so še kako pomembni posamezniki, ki so sposobni s tehtnim premislekom reševati okoljske probleme.«

DIPLOMIRALI

- 2. 3. \ Miha Velikanje:** Vpliv rudnika urana Žirovski vrh na okolje
(mentor: doc. dr. Leo Šešerko).
- 10. 3. \ Tjaša Vrčkovnik:** Nov način ločevanja odpadkov v Mestni občini Slovenj Gradec ter projekt »Prinesi–odnesi« (mentor: izr. prof. dr. Viktor Grilc).
- 10. 3. \ Tadej Šturbaj:** Pregled ravnanja z odpadki v podjetju Metal Ravne d. o. o. med leti 2010 in 2017
(mentorica: doc. dr. Cvetka Ribarič Lasnik).
- 22. 4. \ Ana Marija Lah:** Pridelava hmelja na Koroškem in njen vpliv na okolje
(mentor: prof. dr. Andrej Simončič).
- 22. 4. \ Nika Vernekar:** Ocenjevanje dobrega počutja in obnašanja goveda v reji
(mentor: prof. dr. Andrej Čokl).
- 26. 4. \ Jasna Funtek:** Presihajoči studenec pod Iglo – presahla naravna znamenitost
(mentor: dr. Peter Skoberne).
- 28. 6. \ Nuša Črešnik:** Sistem prepoznavanja in zmanjševanja okoljskih tveganj zaradi kemikalij v podjetjih
(mentor: izr. prof. dr. Viktor Grilc).
- 29. 6. \ Žan Rutnik Rader:** Samooskrbno ekološko naselje: želja ali obveza?
(mentorica: Saša Piano).

MAGISTRIRALA

- 3. 3. \ Ada Prezel:** Trajnostni vidiki zavarovanih plezalnih poti
(mentorica: izr. prof. dr. Irena Mrak).

Leta 2012 smo ob otvoritvi stavbe Gaudeamus na zelenici pred njo posadili mlado drevo, vrste metasekvoja. Danes skozi okna šole opazujemo že veliko drevo, ki simbolno raste in se razvija hkrati s šolo.

Metasekvoja (*Metasequoia glyptostroboides*) je iglavec iz družine cipresovk, hitro rastoče mogočno drevo z razvejano krošnjo, ki sega do tal. Ima nežne, svetlo zelene iglice, ki se jeseni obarvajo rumeno, pozimi pa odpadejo.

Je živi fosil, saj je bila do leta 1941 znana zgolj iz fosilnih ostankov, ko so na Kitajskem odkrili najprej eno samo drevo, štiri leta kasneje pa v bližini še cel gozd. Botaniki in vrtnarji so takoj začeli pošiljati semena po svetu, zato je danes metasekvoja dobro razširjena. Prva metasekvoja v Sloveniji je bila posajena leta 1953 v Arboretumu Volčji Potok.

VISOKA ŠOLA
za varstvo okolja

Visoka šola za varstvo okolja
Trg mladosti 7 | 3320 Velenje
t: 03 898 64 10 | f: 03 898 64 13

www.vsvo.si

OBVEŠČEVALO — 9/2021

Obvestila Visoke šole za varstvo okolja

Izdaja: **Visoka šola za varstvo okolja**

Odgovorna oseba: **Gašper Gantar**

Uredila: **Milena Ževart, Boštjan Pokorny**

Oblikovanje: **Lapena, d. o. o.**

Velenje, julij 2021

PROJEKTI

|| Skozi celotno leto 2020 smo izvajali več projektov, povezanih z zmanjšanjem vpliva cest in prometa na prostoživeče živali: (i) V projektu **Izdelava strokovnih podlag za zagotovitev ustreznih migracijskih koridorjev velikih zveri in drugih vrst velikih sesalcev na AC odseku Vrhnika–Postojna**, ki ga izvajamo za Družbo za avtoceste v Republiki Sloveniji (DARS), smo sodelovali pri detajlnem umeščanju in projektiranju velikega ekodukta, ki bo pomembno izboljšal povezljivost populacij velikih sesalcev med severnimi Dinaridi in Alpami. (ii) V projektu **Namestitve zvočnih in svetlobnih (modrih) odvrtač za divjad na odsekih državnih cest v letih 2018–2020** (naročnik: DRSI) smo v spomladanskem in jesenskem času izvedli vzdrževanje (nadomeščanje poškodovanih ali manjkajočih) modrih odsevnikov na 418 km odsekov državnih cest; z izvedbo monitoringa učinkovitosti smo ugotovili pomembno zmanjšanje števila povoženih parkljarjev (za vse odseke skupaj za ≈15 %) po namestitvi teh odvrtač. (iii) Za DARS smo nadaljevali z izvajanjem projekta **Odvrtačanje**

divjadi z avtocest (AC) in hitrih cest (HC), s katerim želimo zmanjšati zahajanje velikih sesalcev na avtoceste prek priključkov in poškodovane ograje.

|| Aprila smo uspešno končali **Pripravo strokovnih podlag za zagotavljanje migracijskih koridorjev in zmanjšanje smrtnosti prostoživečih živali na državnem železniškem omrežju**, s katerim smo prvič v Sloveniji zelo podrobno in sistematično obdelali problematiko povoza velikih sesalcev na železniških progah. Naročniku (DRSI) smo tako omogočili, da bo lahko v prihodnje začel sistematično reševati problematiko pvozov velikih sesalcev tudi na železniških tirih, ne le na cestnem omrežju.

|| Za projektantske hiše smo izvajali dva **spomladanska monitoringa dvoživk**, in sicer na regionalnih cestah Črnlica–Lesično in Polzela–Rečica. V sklopu obeh monitoringov smo ugotavljali smrtnost dvoživk na teh cestah in predlagali ukrepe za zmanjšanje povoza dvoživk.

\\ Izvajali in uspešno smo zaključili projekt v sklopu Ciljnega raziskovalnega programa Zagotovimo si hrano za jutri (CRP projekt) **Divjad v naseljih, na cestah in drugih nelovnih površinah: težave, izzivi in rešitve**, ki sta ga financirala Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano ter Javna agencija za raziskovalno dejavnost RS. V sodelovanju z vsemi tremi slovenskimi javnimi univerzami in Gozdarskim inštitutom Slovenije smo v zelo obsežnem poročilu predstavili problematiko/konflikte zaradi prisotnosti divjadi na nelovnih površinah v Sloveniji, stanje in izkušnje iz drugih evropskih držav, problematiko trkov vozil z divjadjo in možne rešitve, vpliv ukrepov za zaustavitev javnega življenja zaradi epidemije Covid-19 na število povožene divjadi spomladi 2020, ugotovitve genetskih raziskav srnjadi in divjega prašiča ter prostorskih telemetričnih raziskav šakalov in lisic, prehranske značilnosti lisic na podlagi izotopskih analiz ter odnos prebivalcev do nutrije kot invazivne tujerodne vrste in na pojavljanje srnjadi na pokopališčih.

\\ Oktobra smo kot partnerska institucija v širšem konzorciju (nosilec: Biotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani) v sklopu istega programa pridobili **nov CRP projekt**, s katerim bomo v obdobju 2020–2022 **proučevali vplive zveri na prostoživeče parkljarje**.

\\ Za Triglavski narodni park (TNP) smo uspešno zaključili projekt **Razvoj metodologije za spremljanje obiska na območju TNP**, s katerim smo prispevali k boljšemu poznavanju dinamike obiska oz. antropogenih motenj v najbolj obremenjenih delih parka. Konec leta smo za istega naročnika začeli izvajati

nov projekt, tj. **Vzpostavitev raziskav ter genetskega monitoringa gamsa, alpskega kozoroga in muflona v Triglavskem narodnem parku za izboljšanje poznavanja stanja in ekološke povezanosti populacij**.

\\ Izdelali smo **Občinski program varstva okolja za Mestno občino Velenje**, ki ga je konec leta potrdil občinski svet MOV.

Delavnica Občinskega programa varstva okolja 2021–2025

\\ Za nadaljnji znanstveno-raziskovalni razvoj šole je zelo pomembno, da je bil v programu **Obzorje 2020** v sofinanciranje izbran **mednarodni projekt StepChange** s področja znanosti državljanov (angl. Citizen science), ki ga vodi sodelavka VŠVO, dr. Elena Bužan (sicer zaposlena na UP FAMNIT); v projektu bo VŠVO sodelovala kot zunanji partner. Ponosni smo, da smo tako vstopili v klub znanstveno-raziskovalnih organizacij, ki sodelujejo v tem pomembnem evropskem raziskovalnem programu.

DIPLOMIRALI

23. 1. \\ Maja Mlinar: Regionalni pregled pridelave izbranih kmetijskih vrst rastlin – ajde, jagodičevja, stročnic in česna (mentorica: doc. dr. Natalija Špeh).

12. 2. \\ Jure Vajksler: Načini odstranjevanja invazivnih tujerodnih živalskih vrst iz stoječih voda (mentorica: doc. dr. Nataša Smolar-Žvanut).

20. 2. \\ Kaja Hovnik: Prikaz dosežkov sanacijskega programa za svinco v Mežiški dolini (mentor: prof. dr. Ivan Eržen).

27. 5. \\ Katja Mastnak: Seznanjenost prebivalstva občine Vojnik z uporabo fitofarmaceutskih sredstev (mentor: izr. prof. dr. Andrej Simončič).

2. 6. \\ Aleksandra Herček: Plenjenje (simuliranih) ptičjih gnezd na območju reke Savinje v Zgornji Savinjski dolini (mentor: izr. prof. dr. Boštjan Pokorny).

14. 7. \\ Tomaž Kopač: Ocena vpliva klimatskih sprememb na bilanco podzemne vode na severnem delu Dravskega polja (mentorica: doc. dr. Marta Svetina Veder).

20. 7. \\ Katrin Školnik Škrabe: Prisotnost mikroplastike v zobnih pastah v Sloveniji (mentorica: viš. pred. dr. Anja Bubik).

3. 9. \\ Jaka Tegelj: Varstvo okolja v likovni umetnosti (mentorica: pred. Saša Piano).

9. 9. \\ Teja Sterže: Vedenjski vzorci živali v odvisnosti od sprememb okolja (mentor: prof. dr. Andrej Čokl).

9. 9. \\ Tjaša Paradiž: Ozaveščenost ljudi o pomenu nevarnosti onesnaževanja morja v Tržaškem zalivu (mentor: prof. dr. Andrej Čokl).

21. 9. \\ Maja Beškovnik: Trans maščobe v prehrani študentov (mentorica: viš. pred. dr. Anja Bubik).

21. 9. \\ Ana Žagar: Študija ekološkega stanja umetnega ribnika z analizo združbe makrobentosa (mentor: prof. dr. Andrej Čokl).

30. 9. \\ Eva Skrbinišek: Fermentacija manitola z uporabo termofilnih bakterij (mentor: viš. pred. dr. Goran Pipuš).

MAGISTRIRALI

- 10. 6. \ Boštjan Knez:** Implementacija Stirlingovega motorja v kogeneracijski postroj (mentor: izr. prof. dr. Željko Vukelič).
- 30. 6. \ Elma Mamić:** Analiza in možnosti oskrbe z lokalno pridelano hrano na območju občin Velenje, Šoštanj in Šmartno ob Paki (mentorica: doc. dr. Natalija Špeh).
- 20. 8. \ Neža Cestnik:** Ocena izgub izbranih ekosistemskih storitev tal na primeru izgradnje trgovskega centra v Žalcu (mentor: izr. prof. dr. Borut Vrščaj).

- 16. 9. \ Katja Čavčić:** Primerjava šaržnega in membranskega biološkega bioreaktorja pri čiščenju odpadnih voda (mentor: doc. dr. Martin Batič).
- 23. 9. \ Samantha Veber:** Vsebnost težkih kovin v izbranih vrtovih na območju Celja in možnost zmanjšanja tveganj prehajanja kovin v pridelke (mentor: izr. prof. dr. Borut Vrščaj).

PREDSTAVLJAMO

ALENKA CENTRIH OCEPEK predsednica Alumni kluba VŠVO

Alumni klub Visoke šole za varstvo okolja je bil ustanovljen v mesecu januarju 2014. Novo predsednico, Alenko Centrih Ocepek, dipl. ekotehnol., je Senat imenoval za mandatno dobo štirih let na seji decembra 2019; za podpredsednico je imenoval Barbaro Kelher, dipl. ekotehnol.

Alenka je inženirka kemijske tehnologije, ki je kasneje kot izredna študentka končala še dodiplomski študij na VŠVO. Zaposlena je v podjetju PUP Saubermacher, kot vodja tehnološke priprave dela. Vrsto let se službeno ukvarja z odpadki, ki so stalni strokovni izziv.

Alenka, kakšno je poslanstvo alumni kluba?

»Alumni klub združuje vse diplomante, magistrante, visokošolske učitelje, znanstvene delavce in visokošolske sodelavce ter strokovnjake, ki to želijo. Ki želijo ohraniti povezanost s šolo, na kateri so študirali in med različnimi generacijami diplomantov. Hkrati želimo z Alumni klubom nuditi vzpodbudno okolje in dejavnosti za osebni in strokovni razvoj posameznikov, promovirati dosežke svojih članov in visoke šole ter aktivno sodelovati pri razvoju družbe, v kateri delujemo. Spoznati želimo karijerne poti svojih kolegov, se od njih kaj naučiti, dobiti nove ideje, razviti sodelovanja in si pomagati. Poslanstvo Alumni kluba je tudi prenos novih strokovnih in drugih znanj, spoznanj, tehnologij. Mi smo tisti, ki lahko s svojim znanjem prispevamo k okolju, v kakršnem bi si želel živeti vsakdo: varnemu, zdravemu, čistemu in prijetnemu. Mi smo tisti, ki se najbolj zavedamo, da ni planeta B in da so okoljski problemi iz leta v leto občutnejši. Globalni, kot so npr. podnebne spremembe, krčenje pragozda, požari, spreminjanje ekosistemov, taljenje ledenikov, višanje morske gladine, in vsakodnevni, naši: kam z odpadki raznih vrst, sežigalnice, TEŠ6, hmeljišča, izlivi strupenih snovi...«

Kako ste vi doživeli študij na VŠVO?

»Študij na VŠVO mi je poleg dodatnega strokovnega znanja dal nova poznanstva in potrditev, da zmorem. Znanje, ki sem ga že imela, sem v času študija nadgradila in ga prenesla v podjetje, kjer sem zaposlena. Predvsem pa je bilo pomembno to, kako so nam profesorji svoje izkušnje in probleme iz gospodarstva predstavili. S praktičnimi primeri so nam nakazali poti rešitve. Študij je vplival na mojo osebno rast in zaupanje v delo, ki ga opravljam s srcem. Po mojih izkušnjah je ravnanje z odpadki delo z ljudmi.«

Še vabilo bodočim članom?

»Verjamem v pozitivne učinke delovanja Alumni kluba, zato se bova s podpredsednico Barbaro, v sodelovanju z vodstvom šole, trudili, da bo to kar najbolj zanimivo in koristno za člane in da bomo lahko s ponosom dejali, da smo alumniji VŠVO. Povezani smo močnejši, naša dejanja bolj vidna.«

Nagovor predsednice
na srečanju Alumni kluba

AHOJ, EVA!

Eva Svobodová je Erasmus študentka s Češke, ki si je za mednarodno izmenjavo izbrala študij na VŠVO in pri nas preživela ves prvi val »korone«.

Prihaja s Češke, na Univerzi Jan Evangelisty Purkyně v mestu Usti nad Labem je študentka magistrskega programa krajinske sanacije.

Eva, zakaj ste si za svojo Erasmus izkušnjo izbrali prav Slovenijo oz. VŠVO?

»Slovenijo so mi priporočili profesorji zaradi dobrih izkušenj z organizacijo izmenjav pri vas. Slišala pa sem tudi

precej o pravem *eko duhu* Slovencev in dobri okoljski politiki vase države, zato sem to želela videti v živo in primerjati s Češko. Seveda pa so na mojo odločitev vplivale tudi lepe podobe vaših gora in morja.

Za VŠVO pa sem se odločila zaradi odličnih izkušenj mojih kolegov, ki so že bili tu in zaradi dobre izbire predmetov, posebej tehnoloških.«

Vtis po končani izmenjavi?

»Odličen. Velenje se mi zdi lepo, urejeno, prijazno, postalo je moj drugi dom. Ljudje so prijazni, všeč mi je hrana. Veliko sem prehodila in si ogledala okolico, spoznavala vašo zgodovino. Zaradi ukrepov ob epidemiji si nisem uspela ogledati toliko Slovenije kot sem si želela, zato se bom zelo kmalu vrnila in to nadoknadila. Na VŠVO sem naletela na zelo profesionalen odnos, obenem pa na prijateljsko, skoraj družinsko atmosfero. Dobila sem vso podporo profesorjev, kolegov in zaposlenih, več kot sem si lahko zamislila, tako da kljub

tem posebnim razmeram nisem imela nobenih težav.«

Kakšni so vaši poklicni načrti?

»Zanimajo me področja organskega kmetijstva, zelenih infrastruktur, pametna mesta in ekotehnologije. Z veseljem bi delala z mladimi, pri projektih, ki podpirajo samooskrbne lokalne skupnosti ali pa revitalizacije bivših rudarskih krajev. Mogoče pa bom nekoč imela svojo kmetijo!«

Eva s tutorico Ano in mednarodno koordinatorko mag. Mevčevo

SREČNO 20/21

VISOKA ŠOLA
za varstvo okolja

Visoka šola za varstvo okolja
Trg mladosti 7 | 3320 Velenje
t: 03 898 64 10 | f: 03 898 64 13

www.vsvo.si

OBVEŠČEVALO — 7—8/2020

Obvestila Visoke šole za varstvo okolja
Izdaja: **Visoka šola za varstvo okolja**

Odgovorna oseba: **Gašper Gantar**

Uredila: **Milena Ževart, Boštjan Pokorny**
Velenje, 2020

DOGODKI

|| **Februarja** smo izvedli številne **informativne dneve za vpis na dodiplomski študij** na VŠVO in po srednjih šolah po Sloveniji. Poleg predstavitev šole in študijskega programa je direktor dr. Gašper Gantar

Direktor predava na tekmovanju Kemija naše življenje in naša prihodnost na SC Celje

delili Romana Lapajne, svetovalka za področje vseživljenjske kariere orientacije Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje, mag. Nina Kraševac, vodja kadrovske službe v škojeloškem podjetju Filc d.o.o., in naš diplomant Franci Poklič, ki je že uspešno uresničil svojo podjetniško idejo.

|| **11. 4.** je gostujoča predavateljica **dr. Irena Bertonec** s Kmetijskega inštituta Slovenije predavala na temo **ekosistemske povezljivosti**.

|| **15. 5.** smo z zanimanjem prisluhnili predavanju članice društva Morigenos, Tine Genov, z naslovom **Raziskovanje in varstvo delfinov ob slovenski obali**.

|| **15. 5.** je bila na VŠVO predstavitev projekta **GreenerSites**, katerega glavni cilj je izboljšanje postopkov okoljske sanacije in upravljanja degradiranih industrijskih ter ostalih mestnih območij z razvojem

strategij in ustreznih orodij, ki temeljijo na trajnostnem pristopu. Predstavili so nam pilotne aktivnosti na onesnaženem opuščnem industrijskem območju stare celjske Cinkarne.

Parada učenja

Jani in Tom na informativnem dnevu na BIC Ljubljana

|| **16. 5.** smo sodelovali na **Paradi učenja**, dogodku v sklopu **Tedna vseživljenjskega učenja (TVU)**.

Na stojnici v središču Celja smo z mikroskopom v vzorcih kupljenih kompostov, predelanih iz zbranih bioloških odpadkov, ugotavljali količino plastičnih delcev in tako skušali prikazati obiskovalcem, da morajo res pozorno ločevati odpadke.

|| **17. 5.** smo odprli fotografsko razstavo z naslovom **Na robu nevihte**, kjer se nam z izjemno zanimivimi

na nekaj srednjih šolah izvedel tudi predavanja na temo varovanja okolja, ki so dijakom še bolj približala vsebino študija na naši šoli.

|| **3. 4.** je na VŠVO potekal **Karierni dan**. Pripravljamo ga za naše študente, da bi že v času študija razmišljali o bodoči zaposlitvi in usvojili nekatera znanja in veščine, ki so pomembne za uspeh na trgu dela ali za razvoj lastne podjetniške ideje. Tokrat so znanje in izkušnje z nami

Karierni dan

Otvoritev razstave Na robu nevihte

fotografijami ekstremnih vremenskih pojavov predstavljajo lovci na nevihte, člani skupine Neurje.Si, katere član je tudi naš študent Aleš Rozman.

|| 23. 5. je bila na šoli **delavnica za samopregledovanje dojk, mod**

in kože, ki je vsako leto namenjena prvim letnikom in tudi širši javnosti.

|| 30. 5. je gostujoči predavatelj **Michael Hauke (Nemčija)** izvedel predavanje z naslovom Introduction of Life Cycle Assessment and eco-design. Michael Hauke je svetovalec pri podjetju IFU Hamburg GmbH, ki je eno od vodilnih svetovnih podjetij za razvoj programske opreme in svetovanja na področju trajnostnega razvoja. Na predavanju je na poljuden način predstavil izzive in možnosti

za oceno okoljskih vplivov izdelkov in sistemov ter možnosti za njihovo zniževanje.

|| 7. 6. smo izvedli **informativni dan za magistrski študij**.

|| 22. 6. je na zaključni prireditvi TVU v Šentjurju, ki je potekala pod naslovom **Vedno je pravi čas**, VŠVO zastopala naša diplomantka Alenka Košir, ki je zaposlena na Centru ponovne uporabe v Velenju; predstavila je svojo karierno zgodbo.

Gostujoči predavatelj Michael Hauke

MEDNARODNO

|| 8. 1. so v programu izmenjav Erasmus+ na Univerzi v Akureyriju (Islandija) začeli trimesečno praktično usposabljanje študenti VŠVO Žan Rutnik Rader, Katrin Školnik Škrabe in Janja Zabukovnik.

Janja in Katrin na Islandiji

|| 16.–18. 1. se je dr. Boštjan Pokorny na povabilo *European Food Safety Authority* (EFSA) udeležil sestanka konzorcija izvajalcev projekta E-NetWild, ki ga sestavljajo vodilne evropske institucije in strokovnjaki s področja ekologije in zdravstvenega varstva divjadi; namen sestanka in projekta je vzpostavitev vseevropskega sistema zbiranja podatkov in monitoringa tistih vrst prostoživečih živali, ki lahko predstavljajo rezervoar in vektor bolezni, nevarnih za ljudi in domače živali (s poudarkom na divjih prašičih in afriški prašičji kugi).

|| 1. 2. smo oddali prijavo za program Erasmus+ (Ključni ukrep 1: Učna mobilnost posameznikov, Akcija KA103) za programsko obdobje 2018 – 2020; s prijavo smo bili uspešni, kar nam bo tudi v prihodnje omogočilo intenzivno mednarodno delovanje na področju študijske dejavnosti.

- || 7. 2. sta v programu izmenjav Erasmus+ zaključila petmesečni študij na VŠVO Juan Aguilera Salcedo in Pablo Diaz Flores, študenta Univerze Rey Juan Carlos iz Madrida, Španija.
- || 12. 2. je v programu izmenjav Erasmus+ začela štirimesečni študij na VŠVO Zuzana Vítová iz Češke, ki sicer študira na Fakulteti za okolje Univerze Jan Evangelista v Ustih nad Labem.
- || 20. 2. je v programu izmenjav Erasmus+ začel petmesečno praktično usposabljanje v botaničnem parku Fuerteventura Oasis Park na Kanarskih otokih (Španija) študent VŠVO Tom Kirič.
- || 22. 2. je v programu izmenjav Erasmus+ na Univerzi NOVA v Lizboni (Portugalska) začela trimesečno praktično usposabljanje študentka VŠVO Nina Ocvirk.

Nina na Portugalskem

- || 20. 3. smo izvedli spomladanske promocije mednarodnih izmenjav na VŠVO. Sodelovali so Mateja Cvek (študentka VŠVO, ki se je udeležila praktičnega usposabljanja na

- || 3. 4. je v programu izmenjav Erasmus+ v nacionalnem parku Nationalpark Kellerwald-Edersee (Nemčija) začel trimesečno praktično usposabljanje študent VŠVO Jaka Cesar.
- || 5.–8. 4. je dr. Boštjan Pokorny, ki je zunanji sodelavec na projektu SrbRedDeer, skupaj z vodjo projekta, izr. prof. dr. Draganom Gačićem (Gozdarska fakulteta Univerze v Beogradu), in prof. dr. Marcom Apollonijem (Univerza v Sassariju, Sardinija, Italija) v Srbiji (Beograd, Užice, Kragujevac, planina Tara, Fruška gora) izvedel več sestankov s predstavniki ključnih interesnih skupin (Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in vode Republike Srbije, javno podjetje Srbijašume, Narodni park Tara, Narodni park Fruška gora, Lovska zveza Centralne Srbije), in sicer z namenom izbora primernih lokacij, priprave protokola ter akcijskega načrta za ponovno naselitev navadnega jelena oz. preselitev več osebkov te vrste iz Italije ter Slovenije na območje jugozahodne Srbije.
- || 15. 4. je v programu izmenjav Erasmus+ in CEEPUS na Univerzi v Zadru (Hrvaška) začela trimesečno gostovanje za namen poučevanja visokošolska učiteljica doc. dr. Natalija Špeh.
- || 24. 4.–4. 5. je dr. Boštjan Pokorny obiskal Federal University of Mato Grosso iz Cuiabe (Brazilija), in sicer z namenom intenziviranja mednarodnega sodelovanja slovenskih in brazilskih raziskovalcev velikih sesalcev. Študijski obisk je izvedel v sodelovanju z Univerzo na Primorskem, Fakulteto za matematiko, naravoslovje in informacijske tehnologije (prek programa Erasmus+).
- || 14. 5. smo v programu izmenjav Erasmus+ gostili vabljene predavatelja iz tujine, dr. Krunoslava Pinturja z Veleučilišta v Karlovcu (Hrvaška).
- || 25. 5. sta dve predavanji na VŠVO izvedla gostujoča predavatelja z Univerze v Hildesheimu (Nemčija), prof. dr. Uwe Kierdorf in prof. dr. Horst Kierdorf.

Gostujoča profesorja dr. Uwe Kierdorf in dr. Horst Kierdorf na VŠVO

Norveškem), Zuzana Vítová (študentka iz Češke, ki smo jo gostili na VŠVO), Klemen Simšič in Žan Tegelj (študenta VŠVO, ki sta bila njena tutorja).

- || 4. 6. je v programu izmenjav Erasmus+ na Univerzi v Bologni (Italija) začela trimesečno praktično usposabljanje študentka VŠVO Anja Debeljak.

ŠTUDIJSKO

10. 4. je nastopno predavanje opravila Nataša Uranjek, nova nosilka predmeta Čiščenje odpadnih voda.

6. 6. je bila javna predstavitev projektnih nalog pri predmetu Okoljski tehnološki projekti – primeri dobre prakse.

ZNANSTVENO RAZISKOVALNO

OBJAVLJENI ZNANSTVENI ČLANKI

Law K., **Breznik K.**, 2018. What do airline mission statements reveal about value and strategy? *Journal of Air Transport Management*, 70:36-44. Kategorija: 1A1 (Z, A", A', A1/2).

Breznik K., 2018. Knowledge management: from its inception to the innovation linkage. *Procedia: Social & Behavioral Sciences*, 238: 141-148. Kategorija: 1C (Z).

Šterbenk E., Ramšak R., Glinšek A., Mavec M., 2017. Preobrazba ugrezninskega Velenjskega jezera. *Delo*, 47:41-84. Kategorija: 1A4 (Z).

Flajšman K., Borowik T., **Pokorny B.**, Jędrzejewska B., 2018. Effects of population density and female body mass on litter size in European roe deer at a continental scale. *Mammal Research*, 63:91-98. Kategorija: 1A4 (Z).

Šrot V., Bussmann B., Vittori M., **Pokorny B.**, Van Aken P., 2018. Naturally engineered design exposing exceptional microstructural details and performance. *Microscopy and Analysis*, 34:S4-S10. Kategorija: NK (S).

OBJAVLJENI ŠTROKOVNI ČLANKI

Potočnik H., **Pokorny B.**, Flajšman K., Kos I., 2018. Rezultati prve sezone

sistematičnega spremljanja populacije šakala (*Canis aureus*) v Sloveniji. *Lovec*, 101:169-173.

Potočnik H., **Pokorny B.**, Flajšman K., Kos I., 2018. Lovci in raziskovalci na Krasu z GPS-telemetrično ovratnico opremili prvega šakala v Sloveniji. *Lovec*, 101:277-280.

OBJAVLJENI ZNANSTVENI PRISPEVKI IN IZVLEČKI PRISPEVKOV NA KONFERENCAH

Mrak I., Odar M., Krek A., Marolt M., **Breznik K.**, 2018. Značilnosti pristopov na najvišjo goro v Sloveniji (Triglav, 2864 m). V: Zorn M. (ur.). Triglav 240: program in knjižica izvodov. Ljubljana, Založba ZRC, str. 22.

Pokorny B., Kos I., Potočnik H., Flajšman K., 2018. Statut i upravljanje stranim vrstama divljači u Sloveniji. V: Pintur K. (ur.). Priroda i divljač: strane vrste i lovstvo. Zbornik sažetaka. Karlovac, Veleučilište u Karlovcu, str. 17.

Potočnik H., Kos I., Flajšman K., **Pokorny B.**, 2018. Competition, coexistence or exclusion? Distribution of expanding golden jackal in relation to distribution and density of two other canid species, grey wolf and red fox, in Slovenia. V: 6th International Wildlife and Game Management Symposium: Modern

aspects of sustainable management of game populations. Book of Abstracts, str. 16.

Flajšman K., Jelenko Turinek I., Kos I., Potočnik H., **Pokorny B.**, 2018. More females or more males? Age-related sex ratio of three species of wild ungulates in Slovenia. V: 6th International Wildlife and Game Management Symposium: Modern aspects of sustainable management of game populations. Book of Abstracts, str. 18.

Pokorny B., Kos I., Potočnik H., Flajšman K., 2018. Alien mammalian game species in Slovenia: status, management and perspectives. V: 6th International Wildlife and Game Management Symposium: Modern aspects of sustainable management of game populations. Book of Abstracts, str. 36.

KONFERENCE, KONGRESI, SIMPOZIJI

1. 3. je v Karlovcu (Hrvaška) v organizaciji tamkajšnjega Veleučilišta potekala druga mednarodna konferenca **Priroda i divljač**, ki je bila posvečena tujerodnim živalskim vrstam. Dr. Boštjan Pokorny je v predavanju predstavil stanje, perspektive in izzive pri upravljanju s tujerodnimi vrstami divjadi v Sloveniji.

12.–14. 6. je v Chamonixu (Francija) potekala četrta mednarodna konferenca **Sustainable Summits Conference**, na kateri je sodelovala **dr. Irena Mrak** s prispevkom o okoljskih učinkih turizma v visokogorju na primeru ledenika Baltoro v pogorju Karakorum (Pakistan).

13.–16. 6. je v Sofiji in Yundoli (Bolgarija) potekal **6th International Wildlife and Game Management Symposium**. Dr. Boštjan Pokorny je predsedoval sekciji, namenjeni upravljanju s populacijami divjadi. V soavtorstvu s kolegi z Biotehniške fakultete Univerze v Ljubljani (dr. Ivan Kos, dr. Hubert Potočnik) in Gozdarskega inštituta Slovenije (dr. Katarina Flajšman) je pripravil tri predavanja, v katerih so predstavili: (I) tujerodne vrste sesalcev in izzive pri upravljanju s temi vrstami v Sloveniji, (II) spolno razmerje srnjadi in dejavnike, ki vplivajo nanj; (III) medvrstne odnose med šakalom, volkom in lisico.

PROJEKTI

1. Marca 2018 je VŠVO na razpis Javnega sklada RS za razvoj kadrov in štipendije Po kreativni poti do praktičnega znanja uspešno prijavila projekt z naslovom **CO₂ negativna ekostranišča** (CONVERT – CarbOn NegatiVe ExteRnal Toilet). V njem sodelujeta partnerja Kakis d.o.o. in Inštitut Complementarium, sedem študentov (dva z VŠVO) ter dr. Anja Bubik (VŠVO) in dr. Antolinc z ljubljanske Fakultete za gradbeništvo in geodezijo kot pedagoška mentorja. Cilj projekta je razvoj inovativne

tehnologije obdelave urina v povezavi z ozelenitvijo stranišč, posredno tudi predstavitev možnosti ozelenjevanja urbanih središč (čiščenje zraka), aktivno ozaveščanje in postavitve spletnega mesta z informacijami o projektu in problematiki področja. Dosežke smo v sklopu Evropskega tedna trajnosti uspešno predstavili na zaključnem dogodku na VŠVO. Poleg zanimive predstavitve študentov smo gostili tudi razpravljavce, ki so se pogovarjali o okoljskih tveganjih in priložnostih v povezavi z javnimi stranišči. V sklopu projekta CONVERT smo 10. 5. izvedli tudi dve predavanji delovnih mentorjev, namenjeni tudi širši javnosti.

1. Marca 2018 smo v sklopu razpisa Javnega sklada RS za razvoj kadrov in štipendije Po kreativni poti do praktičnega znanja v sodelovanju z Oddelkom za geografijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, Občino Vitanje in Ateljejem Piano, Saša Piano s.p., začeli z izvajanjem projekta **Stanje in potenciali rabe vodnih virov na območju občine Vitanje, s poudarkom na pitni vodi (H₂O – Vitanje)**. Z VŠVO pri izvedbi projekta sodelujejo študentki Martina Rogale in Maja Kranjc ter mentorja Saša Piano in dr. Boštjan Pokorny. Z interdisciplinarnim delom študentov geografije, krajinske arhitekture in varstva okolja ter njihovih pedagoških in delovnih mentorjev nameravamo razviti inovativni pristop k oblikovanju evidenc, potrebnih za učinkovito načrtovanje rabe in varovanje

vodnih virov, predvsem virov pitne vode v občini Vitanje. Proučili bomo tudi potenciale za prihodnji razvoj in ponudili kreativne rešitve za oblikovanje izbranih vodnih virov/ vodnjakov z namenom promocije trajnostne rabe vodnih virov, njihovega večplastnega varovanja ter spodbujanja druženja lokalnega prebivalstva. V sklopu projekta smo 18. 6. na VŠVO organizirali eno izmed rednih srečanj celotne skupine.

1. Februar–april 2018. V sklopu **CRP projekta Določitev najustreznejših metod za ocenjevanje številčnosti prostoživečih parkljarjev v Sloveniji in priprava podlag za njihovo vključitev v lovskoupravljaljsko prakso** (CRP Parkljarji), je dr. Boštjan Pokorny izvedel več predavanj za lovce kot končne uporabnike, in sicer jim je predstavil stanje in izzive pri upravljanju populacij prostoživečih parkljarjev v Sloveniji in Evropi, pomen slovenskih podatkovnih zbirk in nekatere kazalnike, ki bodo v prihodnje vpeljeni v upravljanje (npr. določevanje razmnoževalnega potenciala vrst). Predavanja je izvedel v Dravogradu (11. 2.), Doliču (18. 2.), Podvelki (25. 2.), Ormožu (15. 4.) in Radečah (18. 4.).

15. 4. VŠVO je sodelovala na posvetovanju/delavnici o šakalu, ki smo jo kot partnerji v **CRP projektu Prostorska razporeditev, številčnost, ocena populacijskih trendov in potencialno širjenje areala vrste zlati šakal (*Canis aureus* L.) v Sloveniji** izvedli na Gozdarskem inštitutu Slovenije. Več o projektu lahko preberete na <http://sakal.gozdis.si/>.

27.–29. 4. V sklopu projekta **CRP Parkljarji** so nas obiskali predstavniki podjetja *Wildlife monitoring* iz Nemčije. Izvedli smo delavnico in terenski ogled, oboje z namenom implementacije njihovih izkušenj z ugotavljanjem številčnosti parkljarjev divjadi z uporabo aeroposnetkov in nekaterih drugih sodobnih metod monitoringa v slovenski prostor.

Ekipa projekta Convert na delu

INFORMACIJE

- ¶ **18. 4.** se je dekan **dr. Boštjan Pokorny** v Državnem svetu RS udeležil **posveta u upravljanju z velikimi zvermi v Sloveniji**. Državnim svetnikom in ostali zainteresirani javnosti je predstavil najpomembnejša dejstva o rjavem medvedu, volku, risu in šakalu, ki določajo politiko upravljanja z njihovimi populacijami.
- ¶ **21. 4.** je bila naša profesorica **dr. Irena Mrak** izvoljena za **podpredsednico Planinske Zveze Slovenije**, za mandatno obdobje 2018 – 2022 (pred tem je bila načelnica Komisije za varstvo gorske narave PZS). Upa, da bo lahko na novi funkciji še več prispevala k varovanju gora.
- ¶ **24. 5.** smo podpisali **zavezo Trajnostna mobilnost**. K

temu nas je povabila Mestna občina Velenje, ki je partner v projektu *Smart commuting*, ki se ukvarja z izzivi dnevne mobilnosti.

- ¶ **18. 6.** na Ministrstvu za okolje in prostor je potekal sestanek **Strokovne komisije za podporo upravljanju z velikimi zvermi**, ki sta se ga udeležila tudi naša sodelavca, **dr. Peter Skoberne** in **dr. Boštjan Pokorny**.
- ¶ **27. 6.** na sedežu družbe Slovenski državni gozdovi (SiDG) v Kočevju je bil sestanek **Strokovnega sveta SiDG**, ki se ga je udeležil tudi novoimenovani član sveta, **dr. Boštjan Pokorny**.

DIPLOMIRALI

- 8. 1.** ¶ **Selma Kokić**: Okoljska in prostorska primernost lokacij zbiralnic za odpadke v Velenju (mentorica: Saša Piano)
- 16. 1.** ¶ **Pia Legner**: Seznajenost prebivalcev Koroške z okoljevarstveno problematiko voda na primeru Ivarčkega jezera (izr. prof. dr. Andrej Simončič)
- 24. 1.** ¶ **Maja Emeršič**: Možnosti trajnostnega razvoja krajinskega parka Šturmovci (izr. prof. dr. Irena Mrak)
- 27. 3.** ¶ **Žan Jankovič**: Analiza stanja in možne izboljšave ravnanja z odpadki v podjetju Kopur d. o. o. (doc. dr. Cvetka Ribarič Lasnik)
- 13. 4.** ¶ **David Muršec**: Ogledni odtis proizvodnje aluminija v obratu družbe Talum d.d. Kidričevo (doc. dr. Cvetka Ribarič Lasnik)

- 23. 4.** ¶ **Katja Pogačnik**: Vpliv tujih lastnikov nepremičnin na razvoj izbranih podeželskih naselij gorenjske regije (doc. dr. Barbara Lampič)
- 23. 4.** ¶ **Nastja Zajc**: Popis neurejenih odlagališč odpadkov na območju občin Šoštanj in Velenje (doc. dr. Natalija Špeh)
- 7. 5.** ¶ **Tina Urh**: Vpliv plenilcev na uspešnost gnezdenja divjega petelina (*Tetrao urogallus* L.) na Pohorju: poizkus z umetnimi gnezdi (izr. prof. dr. Boštjan Pokorny)
- 13. 6.** ¶ **Dejan Jerše**: Legionele v okolju – potencialna grožnja zdravju (prof. dr. Ivan Eržen)
- 29. 6.** ¶ **Andrej Petrov**: Zajemanje in skladiščenje ogljikovega dioksida (doc. dr. Cvetka Ribarič Lasnik)

MAGISTRIRALI

- 24. 1.** ¶ **Eva Jeseničnik**: Potenciali za zelena delovna mesta v Koroški statistični regiji: primer ekološke turistične kmetije Lešnik (doc. dr. Natalija Špeh)
- 27. 2.** ¶ **Katarina Novak**: Zmanjšanje količin emisij hlapnih organskih spojin pri izdelavi hidroizolacijskega bitumenskega premaza na primeru podjetja Fragmat Tim d. o. o. (izr. prof. dr. Viktor Grilc)

- 23. 4.** ¶ **Mateja Črep**: Pregled in načrtovanje potencialnih sonaravnih aktivnosti rekreacije in turizma na območju Lovrenca na Pohorju (izr. prof. dr. Irena Mrak)
- 9. 5.** ¶ **Miran Babič**: Transport nevarnih snovi v cestnem in železniškem prometu v Republiki Sloveniji (izr. prof. dr. Viktor Grilc)

**TERENSKÉ VAJE PRI PREDMETU
RAZVOJ IN UREJANJE
PODEŽELJA: POPIS VODNIH
VIROV V NASELJU PREGARA V
SLOVENSKI ISTRI.**

**TERENSKÉ VAJE PRI PREDMETIH
PROJEKTO IN RAZISKOVALNO
DELO IN SONARAVNI TURIZEM IN
REKREACIJA: OGLED REGIJSKEGA
PARKA ŠKOCJANSKE JAME.**

**TERENSKÉ VAJE PRI PREDMETU UVOD V OKOLJSKE TEHNOLOGIJE:
OGLED RASTLINSKE ČISTILNE NAPRAVE ZA ČIŠČENJE KOMUNALNE
ODPADNE VODE IZ POSLOVNE STAVBE SAVSKIH ELEKTRARN V
MEDVODAH IN CENTRALNE ČISTILNE NAPRAVE AJDOVŠČINA S
KLASIČNO BIOLOŠKO ČISTILNO NAPRAVO TER PILOTNIM VRBNIM
SISTEMOM ZA ČIŠČENJE ODPADNE VODE BREZ IZTOKA IN
PRIDOBIVANJE LESNE BIOMASE.**

VISOKA ŠOLA
za varstvo okolja

Visoka šola za varstvo okolja
Trg mladosti 7 | 3320 Velenje
t: 03 898 64 10 | f: 03 898 64 13

www.vsvs.si

OBVEŠČEVALO — 7/2018

Obvestila Visoke šole za varstvo okolja Velenje
Izdaja: **Visoka šola za varstvo okolja**
Odgovorna oseba: **Gašper Gantar**
Uredila: **Milena Ževart**
Oblikovanje: **ma—ma**, zanj Marko Marinšek
Velenje, julij 2018

Jubilej

Leto 2017 je bilo zadnje, ko smo Visoko šolo za varstvo okolja še lahko imeli za relativno mlado, novo institucijo. V letu 2018 se bomo namreč srečali s prvim pravim jubilejem – jeseni bo minilo deset let od začetka delovanja šole.

Čeprav je bila formalno ustanovljena že nekaj let prej, številne pripravljalne aktivnosti pa so se začele že kmalu po vstopu v novo tisočletje, vendarle štejemo za začetek delovanja leto, ko smo dejansko začeli izvajati študijski proces. V vsem delovanju in razmišljanju se namreč sodelavci šole zavedamo, da je prav študijski proces res pravo poslanstvo šole, študentje pa njen edini zares nujen, predvsem pa enakopraven sestavni del. Letošnje leto je za šolo torej jubilejno, kar poleg upravičenega ponosa pomeni tudi priložnost in obvezo, da se ozremo nazaj, analiziramo prehojeno pot, dosežke in uspehe, seveda pa tudi napake in težave, ki so nas pri tem spremljale. Predvsem pa, da si načrtamo pot in nove cilje za naprej.

Slednje smo ob zaključku leta 2017 tudi dejansko storili. Po širši razpravi, ki smo jo opravili zaposleni, Senat in Upravni odbor, smo sprejeli Strategijo razvoja šole za obdobje 2018–2024. Z njo smo preverili in na novo opredelili vizijo in poslanstvo šole, predvsem pa določili najpomembnejše strateške cilje in ukrepe, ki zagotavljajo

nadaljnji razvoj šole ter še bolj kakovostno in ambiciozno opravljanje naših dejavnosti na izobraževalnem, znanstveno-raziskovalnem in strokovno-svetovalnem področju, pa tudi še večjo prepoznavnost v domačem ter mednarodnem okolju. Prepričan sem, da bomo kljub številnim izzivom in pastem, ki nas čakajo, zastavljene cilje s skupnimi močmi vseh sodelavcev šole dosegli in bomo naslednje jubilejno leto dočakali še boljši, bolj prepoznavni, večji in uspešnejši ...

Vsem, ki ste v preteklih letih kakorkoli prispevali k nastanku, obstoju in delovanju Visoke šole za varstvo okolja, se iskreno zahvaljujem za vloženi trud in čestitam ob našem jubileju!

— Izr. prof. dr. Boštjan Pokorny, dekan

DOGODKI

|| **2. 10.** smo za bruce pripravili Uvodni dan, na katerem smo jih seznanili s potekom študijskega procesa in vsemi pomembnimi informacijami, z zanimanjem so prisluhnili tudi predavanju Janija Prgića »Tanka črta odgovornosti«.

|| **24. 10.** je Študentski svet pripravil brucovanje v Mladinskem centru.

|| **16. 11.** so potekale volitve v Študentski svet, na katerih študenti izberejo svoje predstavnike, ki jih zastopajo tudi v organih in komisijah šole.

|| **29. 11.** smo svečano podelili diplome štiridesetim diplomiranim ekotehnologom in trem magistrim ekotehnologom.

|| **11. 12.** je bilo novoletno srečanje Akademskega zbora.

Podelitev diplom

MEDNARODNO

|| **1. 10.** sta v programu izmenjav Erasmus+ prispela na trimesečni študij na VŠVO študenta Univerze Rey Juan Carlos v Madridu: Juan Aguilera Salcedo in Diaz Flores Pablo.

Juan Aguilera Salcedo, Diaz Flores Pablo in mag. Andrejka Mevc

|| **24.–28. 10.** je v Erasmus+ mobilnosti na Univerzi v Zadru, Oddelku za geografijo, sodelovala dr. Natalija Špeh. Predavanja je izvedla na dodiplomskem študiju, pri predmetu Geografska analiza pokrajine. Študentom je predstavila svoje pedagoške izkušnje in raziskovalno delo z naslednjimi

poudarki: potenciali pojezerja, antropogeno preoblikovana pokrajina, prostorski razvoj, okoljski vidiki, sociogeografski metodološki pristop. V sklepnem delu so z gostitelji ugotovili priložnost za skupno raziskovalno delo in mobilnost študentov VŠVO ter zadrškega Oddelka za geografijo.

|| **12.–14. 11.** je dr. Boštjan Pokorny, ki je zunanji sodelavec na projektu »Vzroki in posledice izginjanja navadnega jelena v osrednji Srbiji, določitev območij, primernih za ponovno naselitev vrste, in ukrepi za pospešitev procesa reintrodukcije (SrbRedDeer)«, skupaj z vodjo projekta, dr. Draganom Gačićem (Gozdarska fakulteta Univerze v Beogradu), in dr. Stefanom Focardijem (Italian National Research Council, Rim) obiskal planino Taro, in sicer z namenom izbora primernih lokacij, priprave protokola ter akcijskega načrta za ponovno naselitev navadnega jelena na območje jugozahodne Srbije.

|| **18. 12.** sta naša diplomanta Diana Klobasa in Urban Sotenšek začela z Erasmus+ praktičnim usposabljanjem novih diplomantov v organizaciji Fundación Neotrópico na Tenerifih.

ŠTUDIJSKO

16. 10. je nastopno predavanje opravil Klemen Kotnik.

Opremo v laboratoriju smo dopolnili z naslednjimi inštrumenti:

- trinokularnim mikroskopom *Euromex* linije *BioBlue NeoLED* s 40- do 1000-kratno (imerzijsko) povečavo,
- kamero za mikroskop, ki omogoča slikanje opazovanih vzorcev,
- dvema vmesnikoma *Vernier LabQuest2* za merjenje različnih fizikalno-kemijskih parametrov na terenu in v laboratoriju

ter shranjevanje in obdelavo podatkov,

- senzorji *Vernier* za merjenje temperature, pH vrednosti, prevodnosti, raztopljenega kisika v vodi, motnosti vode, vlage v zemlji in rečnega pretoka,
- vzorčevalnikom za zemljo in kompletom sit,
- tremi kovčki za analizo vode in zemlje na terenu.

Vse sodelavce vabimo, da opremo uporabijo za svoje razvojno-raziskovalno delo, izvedbo vaj in

izdelavo diplomskih nalog. Več informacij o tehničnih značilnostih opreme in ostalih podrobnostih dobite pri dr. Anji Bubik.

Predstavitev nove opreme senatorjem

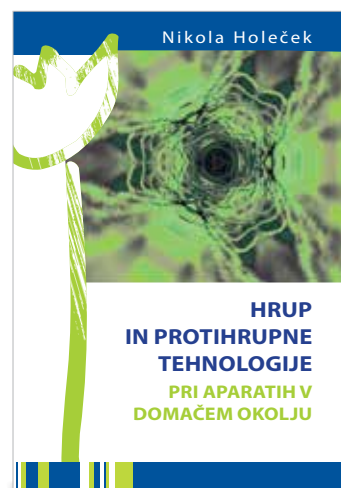
ZALOŽBA

V naši založbi smo izdali novo knjigo v zbirki Varstvo okolja in ekotehnologije 1, v kateri izdajamo znanstvene monografije. Avtor **dr. Nikola Holeček** je v knjigi z naslovom **Hrup in protihrupne tehnologije pri aparatih v domačem okolju** predstavil večletne raziskave razpoznavanja in zmanjševanja

hrupa pri gospodinjskih aparatih, ki jih s sodelavci opravlja kot vodja Raziskovalne enote Gorenje in ustanovitelj Laboratorija za akustiko.

Knjiga bo tudi dobrodošel učni pripomoček pri predmetih Fizikalni pojavi v okolju in Hrup in protihrupne tehnologije.

ZNANSTVENO RAZISKOVALNO

OBJAVLJENI ZNANSTVENI ČLANKI

Zwitter Ž., Mrak I., 2017. Postopno prilagajanje tradicionalne kulturne pokrajine pobočnim procesom: primer iz Podolševe v Karavankah. *Geografski obzornik*, 64(3/4):40-47. Kategorija: 1A4 (Z).

Pokorny B., Flajšman K., Al Sayegh-Petkovšek S., 2017. Ekosistemska vloga, pomen in vplivi prostoživečih prežvekovalcev. *Gozdarski vestnik*, 75(9):360-372. Kategorija: MBP.

Al Sayegh-Petkovšek S., Kopušar N., Pokorny B., Tome D., Kryštufek B., 2017. Prehod kovin iz tal v tkiva izbranih vrst prostoživečih živali: primer Velikega Vrha. *Acta Silvae et Ligni*, 114:1-20. Kategorija: MBP.

OBJAVLJENI ZNANSTVENI PRISPEVKI NA KONFERENCAH

Kolar L., 2017. Ozelenjevanje kot trajna možnost hortikulture urejanja – pomen ozaveščanja (izsledki projekta Gracilis). V: Pajk B. (ur.). *Hortikultura – možnosti, priložnosti, prenos dobre prakse*: zbornik 8. strokovnega posveta Hortikultura in turizem. Celje: Šola za hortikulturo in vizualne umetnosti, str. 22-26.

Kolar L., Bagar T., 2017. Pesticides as endocrines disruptors – does it matter? V: Filej B. (ur.). 5. Mednarodna znanstvena konferenca Za človeka gre: interdisciplinarnost, transnacionalnost in gradnja mostov: zbornik prispevkov. Maribor: Alma Mater Europea, str. 32-38.

KONFERENCE, KONGRESI, SIMPOZIJI

|| 8. 11. je bil v Celju na Višji strokovni šoli za hortikulturo in vizualne umetnosti

osmi strokovni posvet, tokrat na temo »**Hortikultura in turizem: možnosti, priložnosti, prenos dobre prakse**«. Organizacija združenih narodov je namreč razglasila leto 2017 za leto trajnostnega turizma. Dr. Anja Bubik in dr. Lucija Kolar, ki od leta 2015 (so)delujeta na vsebinah, povezanih z ozelenjevanjem, sta predstavili prispevka »Ozelenjevanje kot trajna možnost hortikulture urejanja – pomen ozaveščanja (izsledki projekta GRACILIS)« in »Uspešna umestitev zelene površine v mestu – dodana vrednost k trajnostnemu razvoju in turistični privlačnosti«. Predavanje je izvedla tudi Saša Piano, in sicer o kulturi vrtnarjenja in trajnostnem turizmu.

|| 15.–16. 11. se je dr. Boštjan Pokorny v Ubu (Srbija) udeležil tretjega sestanka **mednarodnega združenja EuroBoar**. Le-to je raziskovalno omrežje, za katerega smo pobudo podali prav mi, in sicer na 10. Mednarodnem kongresu o divjem prašiču, ki ga je leta 2014 v Velenju soorganizirala Visoka šola za varstvo okolja. V omrežje so vključeni skoraj vsi evropski raziskovalci divjih prašičev (skupaj >30 raziskovalnih skupin iz 15-ih držav), njihov namen je združiti različne podatke o biologiji in ekologiji vrste vzdolž celotnega gradienta prisotnosti v Evropi ter tako na racionalen način omogočiti panevropske raziskave te vrste. Dekan je na dogodku predstavil izvirne slovenske podatkovne baze in prevzel vodenje skupine, ki se ukvarja s proučevanjem telesnih in genetskih značilnosti, razmnoževalnega potenciala ter upravljanja divjih prašičev v Evropi.

PROJEKTI

|| 14. 11. || Projekt »**GRACILIS – Ozelenjevanje kot odgovor na klimatske spremembe**«, ki ga je kot delovna mentorica vodila dr. Lucija Kolar, in v katerem je sodelovalo sedem študentov (štirje z VŠVO, dva z Visoke šole za poslovne vede v Ljubljani in en s Pravne fakultete Univerze v Ljubljani) se je uvrstil med dvajset najboljših od 212 projektov, ki so potekali v sklopu programa »Po kreativni poti do znanja (PKP)« v letih 2016 in 2017. S tem je dobil možnost sodelovanja na dogodku »Novim izzivom naproti«, ki je 14. 11. potekal na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani. Na predstavitvi sta se odlično odrezala predstavnika celotne ekipe, študenta Jani Pagon in Tom Kirič. Bila sta namreč ena redkih, ki sta na prizorišče prinesla dejanski prototip in izpeljala predstavitev v skladu z navodili. Na nastop ju je skupaj z delovno mentorico pripravila dr. Anja Bubik, soudeleženka dogodka. Glede na odlično izkušnjo imata obe, s tem pa tudi VŠVO, že pripravljeno novo idejo za razpis PKP v letu 2018.

|| 21. 11. || Na Direkciji RS za infrastrukturo je potekal sestanek v sklopu projekta »**Monitoring in analiza učinkovitosti izvedenih ukrepov za preprečevanje trkov vozil z divjadjo**«, katerega se je udeležil tudi vodja projekta, dr. Boštjan Pokorny. Namen sestanka, ki so se ga poleg predstavnikov naročnika udeležili tudi predstavniki Lovske zveze Slovenije in družbe DRI upravljanje investicij d.o.o., je bil nadgradnja informacijskega sistema, ki bo omogočala takojšnje beleženje lokacij trkov vozil s prostoživečimi živalmi prek mobilnih aplikacij, s tem

pa tudi lažje izvajanje monitoringa učinkovitosti izvedenih ukrepov.

¶ **November, december 2017.** ¶ VŠVO je kot partnerska institucija Biotehniške fakultete Univerze v Ljubljani in Gozdarskega inštituta Slovenije izvedla več aktivnosti v sklopu **CRP projekta »Prostorska razporeditev, številčnost, ocena populacijskih trendov in potencialno širjenje areala vrste zlati šakal (*Canis aureus* L.) v Sloveniji**«.

Konec novembra smo sodelovali pri akustičnem monitoringu prisotnosti vrste v Sloveniji (skupaj z upravljavci lovišč), konec decembra pa smo v sodelovanju s kolegi iz Srbije pridobili večje število vzorcev šakalov iz Vojvodine in osrednje Srbije, ki jih bomo uporabili za izvedbo genetskih in izotopskih analiz. Več o projektu lahko preberete na <http://sakal.gozdis.si/>.

¶ **November, december 2017.** ¶ V sklopu **CRP projekta »Določitev najustreznejših metod za ocenjevanje številčnosti prostoživečih parkljarjev v Sloveniji in priprava podlag za njihovo vključitev v lovskoupravljaljsko prakso**«, je dr.

Boštjan Pokorny izvedel več predavanj za lovce kot končne uporabnike, in sicer jim je predstavil stanje in izzive pri upravljanju populacij prostoživečih parkljarjev v Sloveniji in Evropi, pomen slovenskih podatkovnih zbirk in nekatere kazalnike, ki bodo v prihodnje vpeljeni v upravljanje (npr. določevanje razmnoževalnega potenciala vrst).

Triurna predavanja je izvedel v Brežicah (20. 10.), Podgorju (8. 11.), Mariboru (22. 11.) in Murski Soboti (30. 11.).

Sodeloval je tudi na delavnici, ki so jo 6. 11. na Gozdarskem inštitutu Slovenije izvedli člani projektne skupine za uslužbenca Zavoda za gozdove Slovenije.

NAGRADE

¶ **13. 10.** je **dr. Irena Mrak** prejela **priznanje Janeza Jesenka**, ki ga podeljuje Društvo učiteljev geografije Slovenije. Kot so zapisali v obrazložitvi je priznanje prejela za uspešno pedagoško delo pri dolgoletnem širjenju poslanstva in ciljev geografije.

Dr. Irena Mrak prejema priznanje Janeza Jesenka

Odlikuje se kot predavateljica na Visoki šoli za varstvo okolja v Velenju in raziskovalka, vodja delavnic in ekskurzij ter kot mentorica mladim raziskovalcem. Nesebično pomaga pri organiziranju in izvajanju programa tabora Društva učiteljev geografije Slovenije. Organizira in izvaja projekt »GeoBio Blic«, v katerega se vključuje vse več šol in ga podpira veleposlaništvo Združenih držav Amerike v Sloveniji. Odmevno in v javnosti priznано je tudi njeno alpinistično znanje in vrhunski plezalni dosežki, ki spodbujajo mlade, da jo posnemajo in ji sledijo.

¶ **6. 11.** je **dr. Milenko Roš** v Bruslju prejel **medaljo William Dunbar**. To prestižno nagrado podeljuje Evropsko združenje za vode (EWA) posameznikom kot priznanje za izjemen prispevek pri razvoju in prenosu tehnologij na področju

čiščenja odpadnih vod in varstva okolja. Nagrada se imenuje po Williamu Philipsu Dunbarju, rojenemu 1836 v Minnesoti v ZDA, ki je bil leta 1892 imenovan za direktorja Hygienic Institute v Hamburgu, da bi pomagal pri obvladovanju katastrofalne epidemije kolere. Uvedel je pomembne novosti v postopkih odkrivanja kolere in drugih patogenov ter pionirske izboljšave mestnih sanitarij. Nagrado so podelili v okviru 13. konference EWA in v obrazložitvi poudarili, da je dr. Roš priznan strokovnjak na področju voda in odpadnih voda, avtor knjige »*Respirometry of Activated Sludge*« (Taylor & Francis, ZDA, 1993) in mnogih publikacij, ki obravnavajo čiščenje različnih vrst odpadnih voda, obdelavo odpadnega blata, meroslovje in izrazje s področja voda v slovenskem jeziku. Dr. Roš je v Sloveniji uvedel etalon za kemijo (področje voda) in organiziral medlaboratorijske primerjave za slovenske laboratorije, vključene v monitoring in analize odpadnih vod. Je soustanovitelj Slovenskega društva za zaščito voda ter dolgoletni član upravnega odbora Mednarodne zveze za vode (IWA).

Obema dobitnikoma nagrad iskreno čestitamo!

Dr. Milenko Roš v Bruslju prejema medaljo William Dunbar

Pedagoško delo na VŠVO sta zaključila viš. pred. dr. Tone Gantar in prof. dr. Milenko Roš. Na VŠVO sta delovala vse od ustanovitve. V imenu šole sta se jima na podelitvi diplom za njuno delo zahvalila direktor dr. Gantar in dekan dr. Pokorny.

TONE GANTAR

se je rodil v Žireh, v rovtarsko narečje Poljanske doline. Po srednji kemijski šoli se je odločil za študij na Fakulteti za kemijo in kemijsko tehnologijo, kjer je tudi doktoriral iz modifikacij proteinov. Trideset let je bil zaposlen v Industriji usnja Vrhnika kot vodja razvoja in raziskav (usnjarska ekologija). Še vedno je aktiven v družbi Envita pri pripravi različnih okoljskih dokumentov.

Pedagoško delo je začel na Fakulteti za kemijo in kemijsko tehnologijo Univerze v Ljubljani, kasneje je predaval tudi na Univerzi za znanosti o okolju v Novi Gorici, od ustanovitve VŠVO pa je bil nosilec predmetov Ravnanje z odpadki in Presoja vplivov na okolje.

Živi v Ljubljani in se druží s šestimi vnuki. Skoraj vse življenje se ukvarja s košarko: aktivno deset let, najprej kot mladinec pri Olimpiji, potem v članski ekipi na Vrhniki, od leta 1999 pa je član veteranskega košarkarskega

društva SLO 50+, s katerim se udeležuje različnih prvenstev; med drugim so bili svetovni prvaki v svoji kategoriji leta 2001 v Ljubljani.

Obvlada vsa sadjarsko-gozdarska kmečka opravila in je ljubiteljski enolog.

Tone je na VŠVO pustil pomemben pečat kot predavatelj, mentor pri mnogih praktičnih usposabljanjih in diplomskih nalogah, kot večletni predsednik Akademskega zbora in kot prijazen ter dobrovoljen človek.

MILENKO ROŠ

se je rodil v Celju, mladost je preživel v Krškem, gimnazijo obiskoval v Ljubljani, študiral pa kemijsko tehnologijo na Fakulteti za naravoslovje in tehnologijo (FNT) Univerze v Ljubljani, kjer je tudi doktoriral z disertacijo »Vrednotenje biološkega čiščenja odpadnih vod z respirometrijo«.

Najdlje je bil zaposlen na Kemijskem inštitutu, kjer je več kot 25 let vodil Laboratorij za kemijo, biologijo in tehnologijo voda. Za svoje strokovno delo je prejel več nagrad.

Pedagoško je bil dejaven na FNT Univerze v Ljubljani, Politehniki v Novi Gorici, na VŠVO pa je bil od ustanovitve nosilec predmetov Čiščenje odpadnih voda in Okoljske tehnologije. Poleg drugih objavljenih knjig je v soavtorstvu z dr. Gregorjem D. Zupančičem v založbi VŠVO leta 2010 izdal strokovno monografijo »Čiščenje odpadnih voda«, leta 2016 pa »Zbirko nalog: čiščenje odpadnih voda«.

Živi v Ljubljani, ima tri vnuke, ki jih obiskuje na Novi Zelandiji.

Milenka poznamo tudi kot zavzetega in dobrega fotografa, ki je imel v našem razstavišču že dve samostojni razstavi. Je zelo aktiven in organiziran človek, ki nas rad razvedri s pripovedovanjem zabavnih prigod.

Dr. Milenko Roš, dr. Boštjan Pokorny, dr. Gašper Gantar, dr. Tone Gantar

DIPLOMIRALI

12. 10. \ Anderlič Tjaša: Preučevanje seznanjenosti prebivalstva z uporabo fitofarmaceutskih sredstev v Občini Žalec (izr. prof. dr. Andrej Simončič)

16. 10. \ Bailović Jelena: Izboljšanje kakovosti zraka v občini Pljevlja (doc. dr. Cvetka Ribarič Lasnik, dr. Nadja Romih)

14. 11. \ Trap Tanja: Stanje čiščenja odpadnih voda v Sloveniji (prof. dr. Milenko Roš, Branko Naveršnik)

14. 11. \ Žnidar Tjaša: Analiza stanja in možne izboljšave ravnanja z odpadki v podjetju Kopur d.o.o. (viš. pred. dr. Anton Gantar, Dušan Vrhovnik)

20. 11. \ Sotenšek Urban: Glive in mikoremediacija (doc. dr. Martin Batič)

20. 11. \ Klobasa Diana: Prehranjevalne in vedenjske navade telemetriranih lisic na Norveškem v zimskem času (izr. prof. dr. Boštjan Pokorny)

20. 11. \ Krepl Katarina: Upoštevanje vpliva visokonapetostnih daljnovodov na ptice v Sloveniji (dr. Peter Skoberne)

21. 11. \ Muršec Igor: Ozaveščenost o hormonskih motilcih v Sloveniji (dr. Lucija Kolar)

DOGODKI

18. 8. je dr. Boštjan Pokorny gostoval v oddaji **Noetova banda** na Valu 202; predstavil je problematiko pojavljanja sivih vran v mestih oz. izsledke ciljnega raziskovalnega projekta (CRP), v katerem je sodelovala tudi VŠVO, o problematiki in upravljanju sivih vran v urbanem okolju.

15. 9. smo na vsakoletni prireditvi **Velenje se predstavi** na stojnici predstavljali šolo in študijska programa. Občanom smo na vzorcih vode, ki so jih prinesli s sabo, pokazali, kako lahko s hitrimi testi na terenu ugotavljamo kemično ustreznost vode.

VŠVO na izobraževanju

Velenje se predstavi

17. 9. smo prisluhnili kolegom Fakultete za energetiko Univerze v Mariboru, ki so nam predstavili projekt **Together**, namenjen izboljšanju energetske učinkovitosti stavb in varčevanju z energijo.

18. 9. VŠVO sodeluje na delavnici **Trajnostno mobilna regija**, ki jo v okviru projekta *Smart Commuting* organizira Mestna občina Velenje.

20. 9. je direktor VŠVO, dr. Gašper Gantar, kot vabljeni gost na 4. seji **Savinjsko-šaleške gospodarske zbornice** članom gospodarske zbornice predstavil delovanje in načrte VŠVO.

28. 9. smo sodelovali na tradicionalnem **Dnevu raziskovalcev** v Celju, kjer smo obiskovalcem predstavili nekatere od testov, ki jih lahko izvedemo z našim prenosnim laboratorijem.

1. 10. smo na **Uvodnem dnevu** za bruce pozdravili 38 novih študentov prvega letnika dodiplomskega študija. Poleg pomembnih informacij o izvedbi študijskega programa, so novi študenti z zanimanjem prisluhnili predavanjema mag. Janija Prgiča o odgovornem ravnanju in Jane Pertot Tomažič o učinkovitem učenju.

2. 10. sta v okviru 5. slovenskega geološkega kongresa Geološki zavod in Društvo geologov Slovenije v prostorih VŠVO pripravila delavnice **Dan geologije**, namenjene učencem in dijakom, pri izvedbi so sodelovali naši študenti.

6. 10. je VŠVO kot partner pri izvajanju Ciljnega raziskovalnega projekta o šakalu sodelovala pri izvedbi strokovno znanstvenega simpozija »**Šakal v Sloveniji in na Balkanu: stanje in upravljavski izzivi**«, ki ga je v Kopru organizirala Lovska zveza Slovenije v sodelovanju s člani projektne skupine.

15. 10. se je nekaj zaposlenih in sodelavcev VŠVO na RŠS v Celju udeležilo **delavnice komunikologa Leona Magdalence**, ki je predaval o veščinah učinkovite komunikacije.

16. 10. sta se direktor dr. Gašper Gantar in dekan dr. Boštjan Pokorny udeležila **srečanja izvajalcev in dijakov srednješolskega programa Okoljevarstveni tehnik**, ki je bilo na Medpodjetniškem izobraževalnem centru (MIC) v Velenju.

26. 10. je VŠVO na **letnem srečanju članov Zelenega omrežja Slovenije** predstavila dr. Anja Bubik s predavanjem »Iskanje kreativnih in inovativnih rešitev za izzive

gospodarskega in družbenega okolja – projekt CONVERT«. Namen dogodka je bil mreženje članov s ciljem povezovanja in komuniciranja o okoljskih in trajnostnih projektih, rešitvah, inovacijah ter dosežkih.

30. 10. je bil direktor dr. Gašper Gantar gost v oddaji **KODA** na RTV Slovenija, kjer je predstavil problematiko in možne izboljšave na področju ravnanja z odpadnimi nagrobnimi svečami in odpadno embalažo.

28. 11. se je na 15. seji zbral **Akademski zbor VŠVO**, na katerem so med drugim ugotavljali potrebo po prenovi študijskega programa prve stopnje.

|| 28. 11. je bila v Veliki dvorani velenjske Glasbene šole sedma **podelitev diplom** našim diplomantom. Na prireditvi je diplomante nagovoril podžupan Mestne občine Velenje Peter Dermol, kulturni del programa pa je izvedel Šaleški akademski pevski zbor.

|| 6. 12. je v prostorih VŠVO potekal osrednji dogodek ob 10-letnici delovanja šole, tj. strokovno-znanstveni simpozij **Zeleno in**

modro: okolje, stičišče ved in protislovij, na katerem so sodelavci šole v 23-ih zanimivih referatih predstavili vso interdisciplinarnost delovanja, strokovni ter znanstveno-raziskovalni potencial šole.

|| 6. 12. **Novoletno srečanje** članov Akademije zbora na velenjskem gradu. Navdušil je nastop pevskega zbora naših učiteljev in študentov, ustanovljen posebej za to priložnost. Zborovodja je bil dr. Emil Štrbenk.

|| 11. 12. se je dekan dr. Boštjan Pokorny udeležil **sestanka z ministrico za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, dr. Aleksandro Pivec**, in drugimi odgovornimi predstavniki ministrstva; sestanek je bil namenjen izboljšanju upravljanja divjadi v Sloveniji, dekan pa je predstavil nekatere ugotovitve novjših CRP projektov, pri katerih je sodelovala tudi VŠVO.

MEDNARODNO

- || 17. 7. je v programu izmenjav Erasmus+ in CEEPUS trimesečno gostovanje za namen poučevanja na **Univerzi v Zadru na Hrvaškem** zaključila dr. Natalija Špeh.
- || 17. 7. je v programu izmenjav Erasmus+ zaključil petmesečno praktično usposabljanje na **Kanarskih otokih v Španiji** študent Tom Kirič.
- || 3. 8. je v programu izmenjav Erasmus+ zaključila trimesečno praktično usposabljanje v **Raveni v Italiji** študentka Anja Debeljak.
- || 24. 8. smo oddali prijavo na **Javni razpis štipendij Ad futura za študijske obiske študentov v tujini** v okviru programa Erasmus+ za leto 2018.
- || 3. 9. se je dr. Boštjan Pokorny v Pragi (Češka) udeležil četrtega sestanka **mednarodnega združenja EuroBoar**. Le-to je raziskovalno omrežje, v katerega so vključeni skoraj vsi evropski raziskovalci divjih prašičev (skupaj >30 raziskovalnih skupin iz 15-ih držav), njihov namen je združiti različne podatke o biologiji in ekologiji vrste

vzdolž celotnega gradienta prisotnosti v Evropi ter tako na racionalen način omogočiti panevropske raziskave te vrste.

Ana na izmenjavi v Španiji

- || 1. 10. je v programu izmenjav Erasmus+ trimesečno praktično usposabljanje na **Univerzi Jaén v Španiji** začela študentka Ana Žagar.

ZNANSTVENO RAZISKOVALNO

KNJIGE, MONOGRAFIJE, SAMOSTOJNA POGLAVJA

Pokorny B., Jelenko Turinek I., 2018.

Čeljustnice prostoživečih parkljarjev: dragocen vir informacij o osebkih, vrstah in okolju. Strokovna knjižnica Lovske zveze Slovenije, 9. Ljubljana: Lovska zveza Slovenije, 137 str.

Mrak I., Odar M., Krek A., Marolt M.,

Breznik K., 2018. Značilnosti pristopov na najvišjo goro v Sloveniji (Triglav, 2864 m). V: Zorn M., in sod. (ur.). Triglav 240. Ljubljana: Založba ZRC, str. 187-203.

OBJAVLJENI ZNANSTVENI ČLANKI

Krklec K., Domínguez-Villar D., Braucher R., Perica D., **Mrak I.**, 2018. Morphometric comparison of weathering features on side by side carbonate rock surfaces with different exposure ages: a case from the Croatian coast. *Quaternary International*, 494:275-285. Kategorija: 1A2 (Z, A1/2).

Chirichella R., **Pokorny B.**, Bottero E., Flajšman K., Mattioli L., Apollonio M., 2018. Factors affecting implantation failure in roe deer. *Journal of Wildlife Management*, doi: 10.1002/jwmg.21623. Kategorija: 1A1 (Z, A, A1/2).

Flajšman K., Jerina K., **Pokorny B.**, 2018. Kolikor srnjakov, toliko srn? Spolno razmerje zarodkov in juvenilne srnjadi v Sloveniji. *Zlatorogov zbornik*, 5:35-47. Kategorija: 1C (Z).

OBJAVLJENI STROKOVNI IN POLJUDNI ČLANKI

Bubik A., Ravnjak E., 2018. Mononatrijev glutaminat – (ne)pogrešljivi aditiv današnjega časa. *Proteus*, 81:120-125.

OBJAVLJENI ZNANSTVENI PRISPEVKI IN IZVLEČKI PRISPEVKOV NA KONFERENCAH

Mrak I., Odar M., Marolt M., Krek A., **Breznik K.**, Halvorson S. J., 2018. Tracking visitation in Triglav National Park, Slovenia. V: *International Geographical Union Regional Conference in Canada*. Book of abstracts. Quebec City, Kanada, 6.-11. 8. 2018. Quebec: University Laval, str. 30.

Mrak I., Halvorson S. J., 2018. Tracing borders, tracking visitation: the case of Triglav National Park, Slovenia. V: *Thinking Mountains Conference*. Book of abstracts. Banff, Kanada, 2.-5. 10. 2018. Banff: University of Alberta, str. 170.

Pokorny B., Flajšman K., 2018. Management and research of wild boar in Slovenia: situation, basic principles, challenges and perspectives. V: Drimaj J., Kamler J. (eds.). *12th Symposium on Wild Boar and other Suids*. Book of abstracts. Brno, Češka, 4.-8. 9. 2018. Brno: Mendel University, str. 64.

Bužan E., Sternad M., **Pokorny B.**, 2018. Population genetic structure of European roe deer in the model hunting ground of central Slovenia. V: Kružić P. et al. (eds.). *13th Croatian Biological Congress*. Book of abstracts. Poreč, Hrvaška, 19.-23. 9. 2018. Zagreb: Croatian Biological Society, str. 278-279.

Potočnik H., **Pokorny B.**, Flajšman K., Kos I., 2018. Šakal v Sloveniji: najpomembnejše ugotovitve nacionalnega monitoringa. V: Pokorny B., Kmetec U. (ur.). *Šakal v Sloveniji in na Balkanu: stanje in upravljaljski izzivi* (10. Slovenski lovski dan). Knjiga izvelečkov. Koper,

6. 10. 2018. Ljubljana: Lovska zveza Slovenije, str. 5.

Levanič T., Flajšman K., Kuralt Ž., Kos I., **Pokorny B.**, Potočnik H., 2018. Prehranske značilnosti šakalov (*Canis aureus*) v Sloveniji. V: Pokorny B., Kmetec U. (ur.). *Šakal v Sloveniji in na Balkanu: stanje in upravljaljski izzivi* (10. Slovenski lovski dan). Knjiga izvelečkov. Koper, 6. 10. 2018. Ljubljana: Lovska zveza Slovenije, str. 6.

Stronen A. V., Bartol M., Boljte B., Bošković I., Gačić D. P., Jelenčič M., Konec M., Kos I., Kovačič T., Pintur K., **Pokorny B.**, Potočnik H., Šprem N., Tomljanović K., Skrbinšek T., 2018. Genetic diversity and population structure of jackal in Slovenia, with reference to neighbouring populations in Dalmatia and in the Pannonian Basin. V: Pokorny B., Kmetec U. (ur.). *Šakal v Sloveniji in na Balkanu: stanje in upravljaljski izzivi* (10. Slovenski lovski dan). Knjiga izvelečkov. Koper, 6. 10. 2018. Ljubljana: Lovska zveza Slovenije, str. 9-10.

Potočnik H., Ražen N., Krofel M., Kuralt Ž., Flajšman K., **Pokorny B.**, Kos I., 2018. Potential versus actual habitat interference between expanding golden jackals and wolves in Slovenia. Book of abstracts. Marathon Bay, Grčija, 31. 10.-2. 11. 2018. *Elläiniko Zöologiko Archeio*, 9, str. 110.

Potočnik H., **Pokorny B.**, Kos I., 2018. Recent and future spatial distributions of golden jackals, wolves and foxes in Slovenia. V: Popović Z. (ed.). *International Symposium on Animal Science 2018*. Book of abstracts. Zemun, Srbija, 22.-23. 11. 2018. Belgrade: Faculty of Agriculture, str. 95.

Pokorny B., Flajšman K., Levanič T., 2018. Traffic-related mortality of

6. 12. 2018
Novoletno srečanje Akademskega zbora

